

Adalozzunk a reptülő-alapra!

Ára 10 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-83, ÉJJELE 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGŐ, FÉL-
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 19.) 1939 JANUÁR 6. PÉNTEK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIII. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM

Az új zsidótörvény megtiltja a zsidók számára a földvásárlást

Az 1914. július 1. óta vásárolt földbirtokokat teljesen igénybeveheti a kormány -- Kedvezmény a többgyermekes családoknak -- Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter a magyar földbirtokpolitika nagy feladatairól

Vitéz Imrédy miniszterelnök nagyszabású jobboldali zászlóbontást jelentett be a Nemzeti Egység Pártjának ülésén

Budapest, január 5. A Nemzeti Egység Pártja csütörtökön este 7 órakor a Párt Eszterházy-utcai klubhelyiségében Hóman Bálint vezérhelyettes elnöklétével ülést tartott, amelyen megjelentek vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, gróf Teleki Pál, Reményi Schueller Lajos, Kunder Antal, Tasnádi Nagy András, Teleki Mihály gróf miniszterek, báró Vay László, Antal István, Lukács Béla államtitkárok, Karafflath Jenő főpolgármester, Bárczay Ferenc, Kúlesey István és Törs Tibor, a párt alelnökei, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály sajtófő-

nök, a párt képviselő és felsőházi tagjai, és a főispánok igen nagy számban.

Hóman Bálint megnyitójában üdvözölte a miniszterelnököt és a kormány tagjait az új szünetelő első értekezletén. Annak a kívánságának adott kifejezést, hogy ebben az évben még fokozottabb munkakedvvel erővel és eredménnyel folytathassák működésüket, mint az elmúlt évben és ez az év még több sikeres lépést jelentsen a magyar jövő felé vezető úton. Ezután így folytatta elnöki bejelentéseit:

e pártban tömörül, összetartása, együttműködése természetesen semmiképpen nincs érintve a mozgalom megindításával.

Megyünk tovább a magunk útján,

mint politikai párt, de ugyanazon eszmei célkitűzések jegyében, amelyek ezt a mozgalmat életre hívták és bizonyára diadalmas útján a jövőben előre viszik.

A miniszterelnök ezután a pártértekezlet helyeslésétől kísérve, röviden ismertette a mozgalom programját, majd szembeszállt azokkal az alaptalan állításokkal, mintha az új mozgalom megindításával vezérekedés lenne a célja. Hangúlyozta, hogy

azon a helyen, ahol áll, csak kötelességét akarja teljesíteni

Egy táborba a magyarság értékes erőit!

A miniszterelnök úr december 13-i tanácsülés elé terjesztette azt a korábban már említett elgondolását, hogy országos mozgalommal kíván megindítani abból a célból, hogy a párt előtt már ismertetett és a párt által magáévá tett széleskörű programját a nemzet legszélesebb rétegeire kiterjeszthesse, ennek a mozgalomnak célkitűzéseit országsszerűen megismertethesse és a magyarság széthúzó értékes erőit egy táborba egyesíthesse.

Az elnöki tanács december 13-i ülésében a miniszterelnök úrnak ezt az

elgondolását egyhangú helyesléssel vette tudomásul. Felesleges hangsúlyozni, hogy azok a közlemények, amelyek egyes sajtóorgánokban méregkeverő céllal (úgy van, közbeiktatások: 8 Órai Ujság) erről a mozgalomról megjelentek, teljesen tárgyaltalanok, mert a helyzet nem ismeréséből és a miniszterelnök úr és a párt között fennálló bensőséges viszony nem ismeréséből erednek. Ezért ezek felett a sajtóhírek felett egyszerűen derűtlenséggel napirendre kívánunk térni.

Imrédy miniszterelnök a jobboldali zászlóbontásról

Ezután Imrédy miniszterelnök szólalt fel:

— Az elnök úr szavaiból méltóztatott értesülni arról a mozgalomról, — mondotta — amelynek zászlóbontó gyűlését a holnapi nap folyamán tartjuk meg. Ez a mozgalom azokat az eszmei célkitűzéseket írja zászláira, amelyek ilyen jobboldali reformpolitikának jellemző vonásai.

— Egy magasabb eszmei síkra akarom helyezni ezt a jobboldali reformpolitikát, hogy maradjanak bizonyos általános ideológiai eszmei célkitűzések, amelyek állandó csillagzatként lebegnek egy jobboldali

reformpolitika felett s amelyek közegek mindannyiunknál, a magyar nemzet mindazon tagjainál, akik ilyen reformpolitikát kívánnak szolgálni.

A cél pedig az volt a mozgalom megindításánál, hogy kivületek, akik velünk együtt e párt keretében vagyunk, ugyanezen eszmei szolgálatára megnyerjük és egyesítsük azokat az elemeket, amelyek ennek a pártnak keretén kívül, — vagy általában pártkereteken kívüli állanak, hogy ezáltal szélesebb bázist és nagyobb stabilitást adjunk a magyar kormányzati politikának. Annak a baráti együttesnek, amely

Zsidó nem vásárolhat földet

Parlagon heverő földek: ha egy évig maradtak parlagon, felszólítást kapnak a birtokok művelésére, ha két évig felszólítás nélkül igénybevehetőek.

Zsidókézen levő birtokok: Itt a zsidótörvényben lesz olyan intézkedés, amely megtiltja zsidók számára a földvásárlást.

azonkívül teljesen igénybevehetőek lesznek az 1914. július 1.-e után vásárolt földbirtokok. A főbb kategóriánál a törvény progresszivitást állapít meg. Az 5 ezer holdnál nagyobb birtok fele, 1500-tól 5000 hold között egyharmada, annál kisebb birtokoknál az egynegyede, illetőleg egyötöde vehető igénybe.

A nagybirtokok ügye

A törvényjavaslat második része a haszonbérletben levő nagybirtokokról intézkedik. A 100 holdon feleli bérletknél, vagy az egész területet, vagy annak egyharmadát haszonbérlet céljára igénybe veszik. Gondoskodás történik, hogy a haszonbérlet ne fizessenek túlzott árakat. Minden 3 évnél régebbi bérletet be kell jelenteni a

s a nemzetet akarja szolgálni. Minthogy pedig a miniszterelnök kötelessége a vezetés, ezért vállalkozott ő a mozgalom megindítására.

Gróf Teleki Mihály a magyar földbirtokreformról

Miután a párt egyhangú helyesléssel tudomásul vette a miniszterelnök kijelentéseit, Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter szólalt fel, ismertetve a kishaszonbérletekről szóló új javaslatot. Bevezetőül hangsúlyozta, hogy

Magyarországon feltétlenül szükség van földbirtokreformra.

Az eddigi földbirtokreform nem szüntette meg az egészégtelen birtokmegosztást. A telepítés módját nagymértékben fokozni kell. Kétféle intézkedésre volt szükség, egyrészt telepítésre szolgáló összegeket kellett emelni, másrészt az önműltélgazdálkodás számát kishaszonbérleti törvény megalkotásával szaporítani. A kishaszonbérleti javaslat parancsként írja elő, hogy

a földművelésügyi kormányzat évente legalább 100 ezer kat. holdat köteles kishaszonbérlet alakításában kibereketek juttatni.

Kötelezi a javaslat a minisztert arra is, hogy 2 év alatt tervet dolgozzon ki, amely tekintetbe veszi az egyes vidékek népsűrűségi viszonyait és ennek alapján állapítja meg, hogy ezeken a vidékeken mekkora területek hasznosíthatók kishaszonbérlet, vagy kishaszonbérlet alakításában. Továbbá megállapítja azt a maximumot, amely ott megengedhető. Az igénybevevés sorrendje a következő:

— Az igénybevevés sorrendje a következő:

Azoknak birtokainál, akiknek 3-nál több gyermekük van, minden gyermek után 200—200 hold mentesül az igénybevétele alól.

Azoknak a birtokai, akik 15 kat. holdanként legalább egy gazdasági cselédet és ezer kat. holdanként egy okl. nem zsidó gazda intézőt tartanak, eggyel magasabb kategóriába kerülnek. Minden kategóriánál érvényesül a telepítési törvénynek az a rendelkezése, hogy a szorgalmas kishaszonbérlet tulajdonul szerezheti meg bizonyos idő után a bérlet területét. Lehetővé tesszik, hogy a kishaszonbérlet előre gyűjthessenek tőkét, amelyek kamatozásáról gondoskodnak.

földművelésügyi minisztériumnak, hogy az egészét, vagy az egyharmadát veszi-e igénybe kishaszonbérlet céljára.

Bérleti Szerződések nem köthetők 12 évnél hosszabb időre.

A javaslat harmadik része intézkedik arról, ki vásárolhat földet Magyarországon. Zsidó nem vásárolhat földet, kivéve 600 négyszögletes

házhelyet építkezésre, vagy ipartelepítésére szolgáló területet. Külföldi állampolgár, továbbá nyilvános számadásra kötelezett vállalat csak a földművelésügyi miniszter engedélyével az utóbbi pedig parcellázás, vagy gyártelep céljaira vásárolhat földet. Nyugdíjalap köteles a vásárolt föld felét kishaszonbérletbe adni.

A mezőgazdasági művelésre nem alkalmas területet vállalat is vásárolhat, kizárólag erdőtelepítés céljából.

A földművelésügyi kormányzatnak joga lesz, hogy elővásárlás gyakorlása nélkül is megtagadhasson minden vásárlási lehetőséget. A kishaszonbérletek feletti felügyeletet a földművelésügyi kormányzat gyakorolja. A bérlek kívánságára földbérleti szövetkezetet kell alapítani. Minden kishasznált terület után az állam 50 százalék készpénzt fizet, 50 százalékot pedig részletben téríti meg.

EGYMILLIÓKETSZÁZEZER HOLD FÖLDET JUTTATNAK KISEMBEREKNEK

Végül bejelentette, hogy a törvény alapján mintegy egymillió 200.000 kat. hold föld lesz igénybevehető és kisembereknek juttatható. Azonkívül a haszonbérletekből hasznosított birtokokból ehhez még mintegy 200 ezer kat. hold járul. Így összesen 1.400.000 kat. hold jut kishaszonbérletek céljaira. Ehhez azután még hozzá kell számítani az 1914. óta vásárolt zsidóbirtokokat. Mindezek alapján megállapítható, hogy itt jóval nagyobb területről van szó, mint amekkorát az 1920. évi földreform jelentett.

Az ismertetett javaslatot a párt egyhangú helyesléssel fogadta. Ezután újból Imrédy Béla miniszterelnök szólalt fel. Visszaüllesztette azokat a bizonyos oldalról hangoztatott kijelentéseket, amelyek szerint ő gáncsolta el Gömbös Gyula reformterveit és szembeszállt azokkal az alaptalan állításokkal, hogy el akarja odázni a földreformot.

Ezzel a párttervezet véget ért. Apárttervezet után pártvacsora volt, amelyen vitéz Imrédy Béla miniszterelnök is résztvett a kormány tagjaival. Ott volt továbbá Jaross Andor felvidéki miniszter, a felvidéki főispánokkal s a párt fővárosi szervezetének bizottsági tagjai közül igen sokan.

VIGSZINHÁZ

Ma 3, 5, 7, 9 órákor utóljára:

A 14-es FUTÁR

Kémtörténet.

William Powel — Luise Rainer

Szombaton, január 7-én 5, 7, 9 órákor szenzációs bemutató!
GARY COOPER felejthetetlen filmreke:

Marco Polo kalandjai

Az utolsó évtized leghatalmasabb alkotása!

Izgalmas történet egy világosavargóról, aki szerette a csókot és a veszélyt.

Már csak 100 kilométerre állnak Barcelonától a nemzeti csapatok

Francó csapatai elfoglalták Borjas Blancast

Salamanca, január 5. A Német Távirati Iroda haditudósítója jelent: A nemzeti csapatok nehéz harcok után a késő esti órákban végleg elfoglalták az 5000 lakosú Borjas Blancas kerületi fővárost. A várost a vörösök ellétszapatai védtek elkeseredetten. Miután a város pályaudvara is a nemzetiek kezébe került, a Lerida és Tarragona közti vasúti összeköttetés megszakadt.

A nemzeti csapatok szerdán este is tovább folytatták előnyomulásukat a katalán fronton. A harcok északi szakaszán a már jelzett helységeken kívül Mongayt és Marcolant is elfoglalták, a déli szakaszon pedig Solehaga községet is megszállították a nemzeti csapatok.

A köztársaságiak jelentése szerint a katalán fronton tovább folynak az ellenség heves támadásai. A lerida út mentén, a francia határ közelében az ellenség tűzérének és légi erejének segítségével sikereket ért el. A déli szakaszon viszont Poble és Grandella környékén

sikerült a támadásokat feltartóztatni. — Borjas Blancas előtt tovább tart a heves támadás. A felkelők repülőgépei bombázták Tarragonát és Celonát. Egy ellenséges repülőgépet lelőttek.

Páris, január 5. Az ellenséges csapatok légyonban már csak mintegy 100 kilométernyire állnak Barcelonától. Francó csapatainak jobbszárnyát 30 kilométer választja el Tarragonától.

A Matin jelentése szerint a 12 nap óta tartó előnyomulás során a nemzeti hadak 58 községet foglaltak el, több mint 21.000 foglyot ejtettek, lelőttek 87 köztársasági repülőgépet és súlyosan megsebesítettek 24 köztársasági repülőgépet.

A lap jelentése szerint a katalóniai előnyomulásban 6, kizárólag spanyolokból álló nemzeti hadtest vett részt, a legionárius hadtest viszont egy olasz önkéntesekből álló hadosztályból, valamint három olyan hadosztályból áll, amelynek 94 százaléka spanyol katona, 6 százaléka olasz önkéntes.

A pápa magánkihallgatáson fogadja Chamberlaint

Róma, január 5. Az Osservatore Romano jelentése szerint, a pápa január 13-án 12 órákor magánkihallgatáson fogadja Chamberlain miniszterelnököt és Halifax külügyminisztert.

Páris, január 5. A Temps úgy tudja, hogy az angol kormány eláll minden közvetítéstől Róma és Páris között és hogy Halifax állítólag tegnap a francia nagykövetnek ilyen értelmű nyilatkozatot tett.

Feltámasztják a független kozák-államot

A kozákok fel akarnak szabadulni a kommunista uralom alól

Prága, január 5. Havas: Popov Péter tábornok, a domi kozákok „atamánja”, aki jelenleg Prágában tartózkodik, az Havas-ügynökség munkatársának a következő nyilatkozatot tette:

— En nem vagyok politikai pártvezer. En egy egész nemzet vezére vagyok, több mint 15 millió nemzet vezére, amely 500 ezer négyzetkilométernél nagyobb területen lakik, Ukrajna, a Kaukázus, a Fekete- és Kaspi-tenger között. Céloom a független kozák állam feltámasztása, s újból érvénybe akarom léptetni a kozákok 1918. évi alkotmányát. Ennek az alkotmánynak 1. szakasza kimondja, hogy a kozákoktól lakott területek független és szuverén államot alkotnak, amelynek élén az Atamán áll, valamint a kozákok tanácsa.

Legelső feladatunk a kozák terület

felszabadítása a kommunista uralom alól.

Ebben a küzdelemben nem maradhatunk egyedül s ezért jóviszonyban akarunk élni valamennyi kommunistaellenes szomszédunkkal, s különösen az ukránokkal, akikkel 1918-ban szerződést kötöttünk. Jól tudom, hogy az ukránok jelenleg leggazdagabb területeinket követelik, reméljük azonban, hogy végül is el fogják ismerni az 1918-ban megállapított határokat. Ami a külföldi országokhoz való viszonyunkat illeti, jól tudom, hogy csak magunk szabadíthatjuk fel hazánkat

s hogy ebben a harcban senkire se számíthatunk. De ha majd erősek leszünk, akkor majd a többiek fogják barátságunkat keresni.

Beck lengyel külügyminiszter kétórás tanácskozása Hitler kancellárral

A tanácskozási még semmi hivatalos nyilatkozatot nem adtak ki

Berchtesgaden, január 5. Beck lengyel külügyminiszter Montecarlo-ból csütörtök reggel Berchtesgadenbe érkezett.

Berchtesgaden, január 5. Beck külügyminiszter délután 3 órákor megjelent az Obersalzberg-i Berghofban, hogy magánlátogatást tegyen Hitler vezér és kancellárnál. A vezér Ribbentrop jelenlétében a lépcsőn fogadta vendégét és szívélyes üdvözlés után a ház belsejébe kísérté. A lengyel külügyminisztert Bormann dandárparancsnok, a vezér szárnysegéde kísérte a Berghofba. Miután Beck külügyminiszter a vezérnek bemutatatta kíséretét, mindketten megbeszélésekre voltak vissza,

amelyen német részről a külügyminiszter s a varsói német nagykövet,

míg lengyel részről a berlini lengyel nagykövet és helyettese, továbbá Smith dr. követ, mint tolmács vettek részt.

Berchtesgaden, január 5. Hitler kancellár és Beck külügyminiszter tanácskozásai délután 3 órákor kezdődtek meg és félőtkor még tartottak.

Berlin, január 5. Beck lengyel külügyminiszter, aki csütörtökön meglátogatta Hitler kancellárt, politikai körök értesülése szerint, a látogatás után Münchenbe utazik, hogy a pénteki napot ott, mint magánember töltse el. Ezután visszavert Varsóba. Azoknak a megbeszéléseknek tartalmáról, amelyeket ma Hitlerrel folytatott, semmiféle értesülés, vagy célzás nem ismeretes. Természetesen feltételezhető, hogy

ennek a megbeszélésnek a során, amelyre Obersalzbergben sor került és amelynek létrejötte előrelátja azt a kölcsönös kívánságot, hogy fenntartsák Lengyelország és Németország baráti kapcsolatait

— érintették a két hatalmat érdeklő kérdéseket.

Berlin, január 5. Beck ezredes, külügyminiszter 18.15 órákor elhagyta Berghofot, Hitler és Ribbentrop elkísérték a vendéget kocsijáig és melegen elbúcsúzták tőle. Beck a pénteki napot Münchenben tölti. Péntek este visszaérkezik Varsóba.

TÁVIRATOK

AGYONLÖTTE MAGÁT EGY RENDŐRKAPITÁNY

Pápa, január 5. Dr. Zsiray József rendőrkapitány ma délelőtt lakásán szolgálati revolverével agyonlötötte magát. Tettét gyógyíthatatlan betegségé miatt követte el.

AZ EGYIPTOMI KIRÁLYI PÁR LONDONBA MEGY

London, január 5. Az Ewening Standard jelentése szerint Faruk egyiptomi király a nyár elején feleségével együtt ellátogat Londonba. A látogatás több hétig fog tartani. Ezután Faruk meg fogja látogatni Franciaországot.

JÓL SZEREPELTEK A MAGYAR KORCSOLYÁZÓK ZAKOPANOBAN

Zakopano, január 5. Az itteni nemzetközi műkorcsolyázóversenyen a páros műkorcsolyázást a magyar Basch-Barcza pár nyerte 3.5 helyezéssel számmal. A férfi műkorcsolyázóversenyben Kállay győzött 4. helyezéssel számmal. A női műkorcsolyázóverseny győztese a lengyel Schelbert, 3. Popp Márta, 4. Széchy Ágnes.

JANUÁR 7-EN LESZ JEHLICSKA FERENC TEMETÉSE

Budapest, január 5. Jehlicska Ferenc egyetemi tanárnak, a szlovák tanács elnökének, a szlovákok elbűnyit nagy vezérének temetése január 7-én, délután 3 órákor lesz a Farkasrét-temető kápolnájában.

MEGHALT REDL ÁRULÁSÁNAK LELEPLEZŐJE

Kolozsvár, január 5. Schots Artur nyugalmazott tábornok Kolozsváron meghalt. Schots Artur 1914-ben ezredesi rangban működött az osztrák-magyar hadseregben. Arról nevezetes, hogy ő leplezte le Redl ezredes árulását, illetve ő bírta az ezredet vallomástételre és adta a revolvert az áruló kezébe.

CSEH-SZLOVÁKIA 10.000 EMIGRÁNST SZÁLLÍT DÉL-AMERIKÁBA

Prága, január 5. A gazdasági miniszterek a minisztertanács döntése alapján elhatározták, hogy az emigráns-kérdés fokozatos likvidálása és pénzügyi irányítása során egyelőre tízezer emigránst szállítanak Cseh-Szlovákiából Dél-Amerikába, zsidókat és árjakat vegyesen.

Ezt az első szállítmányt rövidesen továbbiak követik. Az emigráns kérdés megoldását az is siettetni, hogy a Cseh-Szlovákiában tartózkodó egykori német zsidó emigráció létszámát az 1938. év végén a szudétaföld zsidó emigrációja tetelesen megnövelte.

Borzalmas féltékenységi dráma Hajdudorogon két halottal

A férj levágta alvó felesége fejét és utána a saját nyakát metszette át a borotvával

Borzalmas féltékenységi dráma játszódott le szerdán éjszaka Hajdudorogon. Szakáll Antal fiatal gazdálkodó néhány évvel ezelőtt feleségül vette a szép Póka Terézt és az első időkben a legboldogabb életet éltek. Közben azonban

mind sűrűbben fordultak elő a házastársak között a féltékenységi jelenetek

s egyszer a férj, másszor a feleség gyanúsította meg hitvestársát hűtlenséggel. A legtöbb esetben minden igazolt ok és alap nélkül.

Az ilyen összeszólalkozások sorozata után az addigi meghitt viszony kezdett megszűnni a férj és feleség között, sőt gyakran előfordult olyan eset is, amikor

tettlegességgig fajult a viszálykodás.

Igy történt ez szerdán éjszaka is. Szakáll Antal a késő éjszakai órákban ment haza és emiatt a felesége szemrehányásokkal illette és azzal gyanúsította, hogy hűtlen lett hozzá.

Erre a férj is visszavágott és most már ő gyanúsította a feleséget.

Szó szót követett, majd nagynehezen elcsitulnak a szenvedélyek és a házaspár lefeküdt.

Szakáll Antalt azonban annyira felzúgatta a felesége viselkedése, hogy nem jött álom a szemére. —

Álmatlanul forgolódott az ágyában, majd

elhatározta, hogy véget vet az egész viszálykodásnak

s megöli a feleséget és utána saját magával is végez.

A sötétben óvatosan felkelt, elővette élesre fent borotváját és a felesége ágya felé ment azzal a szándékkal, hogy kioltsa életét. Az alvó asszony nyakát erősen megszorította,

majd a borotvával úgy átmet-szette a felesége gégejét, hogy a szerencsétlen asszony még csak nyilászörnyül sem tudott.

A fejét egy pár centiméter szélességű bórda tartotta a nyakán! Nyomban meghalt.

A gyilkosság után Szakáll Antal meggyújtotta a lámpát és miután egyetlen búcsúlevelet írt,

ugyanazzal a borotvával a saját nyakát is átmet-szette és pár perc alatt elvérzett.

A borzalmas féltékenységi dráma néhány pillanat alatt történt és csak csütörtökön reggel vették észre a szomszédok, akik nyomban jelentést tettek az esetről a hajdudorogi csendőrségnek, amely értesítette a debreceni királyi ügyészséget. Minthogy azonban a halálos végű dráma miatt senkit sem lehet most már felelősségre vonni, a debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Az erdélyi magyarság felszabadítása minden másnál sürgősebb -- gyors teftrekésztségre van szükség

-- mondotta dr. Darkó Jenő professzor a Székely Társaság közgyűlésén -- Megalakult az új tisztikar

A Debreceni Székely Társaság csütörtökön délután tartotta meg nagy érdeklődés mellett évi rendes közgyűlését az Arany Bika üvegtermében. A Társaság tagjai igen nagyszámban jelentek meg a közgyűlésen, amelyen megalakult az új tisztikar is.

Dr. Darkó Jenő egyetemi professzor, a Társaság illusztris elnöke nyitotta meg a közgyűlést értékes beszéddel.

Bevezető szavaiban megemlékezett arról, hogy az elmúlt évben két örvendetes eseménye volt a Székely Társaságnak.

— Ebben az évben jelentek meg első ízben a Társaság kiadásában azok az erdélyi füzetek, amelyekkel a Társaság a külföldi felvilágosító munkába igyekszik bekapcsolódni — mondotta. — Ezzel a munkával

a Debreceni Székely Társaság ellensúlyozni kívánja azt a rosszindulatú propagandát, amelyet az oláhok folytatnak, hogy a szintista magyar igazságot elhomályosítsák.

A kiadványokat a jövőben még fokozottabb lelkesedéssel és nagyobb számban jelenteti meg a Társaság, s nemcsak magyar, hanem angol, olasz, francia és német nyelven, hogy a magyar igazságot az egész világ ítélszéke elé bocsájtja.

— A másik örvendetes esemény volt az, amely a magyar nemzet érverésén keresztül a Székely Társaságot is meghalotta a Felvidék egyszerű diplomáciai úton való visszacsatolása volt. Most, hogy a visszacsatolás megtörtént, a Társaság mélyszégyen hálaival az isteni gondviselés iránt és azokkal szemben, akik

ezt kimunkálták reméli, hogy ez a felszabadító munka tovább is folyik ott, ahol leginkább szükség van erre

Erdélyben, ahol ma még egymilliónyolcszáz magyar él oláh elnyomás alatt, akiknek a szabad élethez éppolyan joguk van, mint a felvidékieknek, de az ügy sürgőssége tekintetében az erdélyi kérdés a felvidékit is felülmúlja.

Mert akármilyen politikai változás történjék is Erdélyben, a magyarság helyzete ugyanaz marad, a magyarság erőszakos bekényszerítése az oláh közösségbe. Az elmúlt évben az utolsó reménye is eloszlott annak, hogy az Erdélyben élő magyarság helyzete jobbra forduljon. Mióta Károly király katonai diktatúrája megszületett, napvilágot látott egy statutum, amely látszólag a jelen helyzet javítását célozta volna. Azonban ha mélyebben vizsgáljuk ennek a statutumnak a lényegét az ellenkezőkről győződhetünk meg.

Romániában a kisebbségi magyarok jogait még a törvények sem biztosítják

és nem tudják megvédeni, ez a statutum pedig nem is királyi rendelet, vagy törvény, hanem kormányrendelet és módot nyújt az oláh hatóságnak arra, hogy a kisebbség kulturális életét ott bénítsa meg, ahol akarja, sőt az egyházi életbe is beleszóllhat a csendőrség és a sorkatonaság közbejöttével, bármily felekezeti istentiszteletet is megakadályozhat. A statutum látszólagos könnyítéseinek gyakorlatban nincsen tehát semmi jelentősége. Tanári képesítést is csakis faj oláhok nyerhetnek, a felekezeti iskolákban is tehát így csak oláh taníthat.

— Pótolhatatlan veszteséget jelent ránk és az erdélyi magyarságra nézve az egypárt rendszer bevezetése, mert ezáltal megszűnt az erdélyi magyar párt is,

így a magyarság sérelmelvel az elé a kisebbségi kormánybiztos elé mehet panasszal, aki nemrégiben könyveket írt arról, hogy az erdélyi magyar kisebbség helyzete a legpéldásabban meg van oldva.

— Nincs remény arra, — mondotta elnöki megnyitó beszédének befejező részében dr. Darkó pro-

fessor, — hogy az oláh állam keretében a magyarság helyzete biztosítva legyen.

A vészharangot megkondították az erdélyi magyarság sorsa felett, s kell, hogy ez intsen bennünket az erős összefogásra, és az erdélyi testvéreknek nyújtandó segítségre, áldozatos munkára, a magyar társadalom összefogására. A téttenség és a halogató veszélyes és hűnös, a gyors felkészültség és a teftrekésztség mindnyájunk első kötelessége.

Az elnök izzó hazafiságú és nemcsak szavaival a jelenlévők nagy lelkesedéssel fogadták, majd utána dr. Tankó Béla egyetemi professzor mondott emlékbeszédet, gróf Kuun Géza fölött, akinek december 28-án volt születésének 100 éves évfordulója. Költői szépségű szavakkal jellemezte a nagy erdélyi férfiút, akinek személyi varázsa alól nem szabadult ki az, aki csak egyszer is látta. Őseinek nemcsak gyomráját a kardforgatást ő felcserélte a tollal és a könyvvel, s tudósnak készült,

már fiatal húsz éves korában elismert búvárra volt a sémi nyelvek tanulmányozásának.

Előbb a bibliai népek életének és történetének kutatása volt érdeklődése középpontjában, majd a sejtelmes keleti népek eredetének kutatásába merült, s az őt magyarság életére eddig ismeretlen fényt ő derített. A milléneumig a leggazdagabb eredményt valóban ő érte el az őt magyarság történetének vizsgálatában. Kuun Géza grófnak kívül nem volt európaibb ember, tudós és mélytűzösen hívő volt egyszerre, a gyakorlat és az elmélet híve.

Dr. Tankó professzor emlékbeszéde után Barts Jenő klinikai igazgató terjesztette elő tükári jelentését, amelyből kitént, hogy

a társaságnak az elmúlt évben 862 tagja volt.

majd beszámolt a nyíregyházi, diósgyőri és hajdúsági városokban működő osztályok elismerésre méltó működéséről.

Csan Vince pénztáros az elmúlt évi zárószámadást és az évi előirányzatot ismertette, amelyet a gyűlés egyhangulag elfogadott. Ezután került sor az új tisztikar megválasztására. A jelenlévők egyhan-

HUNGÁRIA filmszínház

Ma, pénteken d. u. 3, 5, 7, 9 órákor, szombaton d. u. 5, 7, 9-kor a

A leányvári boszorkány

a humoros, kedves, romantikus MAGYAR VIGJÁTEK! CSORTOS, SZÖRENYI ÉVA, VASZARY PIRI, RÁTKAY, SZOMBATHELYI, DAJBUKÁT stb. főszereplésével.

Gazdag kísérelő és Világhíradó!

AZ APOLLOBAN

Ma, pénteken délután 3, 5, 7, 9 órákor utoljára

1. ANNA MAY WONG főszereplésével

SANGHAI LEANYA

2. William Boyd izgalmas cowboy filmje:

A RIOI KESELYŰ

Szombaton délután 3, 5, 7, 9 órákor a remek magyar vigjáték:

„Rád bízom a feleségem“

gúlag elfogadták az előterjesztést, mely szerint a részben halálozás, részben lemondást folytán megüresedett tisztségekre megválasztottakkal együtt az új tisztkar a következő: Elnök dr. Darkó Jenő egyetemi professzor, társelnök dr. Nagy István elhalálozása folytán megüresedett tisztségben Szakács Mózes ny. állampénztári igazgató, főtitkár Mikó Gyula egyetemi m. tanár Szondy György lemondása után, titkár Szele Ernő György iparkamarai tisztviseelő, pénztáros dr. Ruttká Árpád egyetemi fogalmazó, ügyész dr. Jankó András ügyvéd, választmányi tagok dr. Kozma György és dr. Fodor Rezső m. kir. pénzügyigazgató, számvizsgáló bizottsági tagok: Csán Vince, Sípós Gábor és Szonos Antal.

Az elnök köszöntötte az új tisz-

tkart, amely után dr. Vlisky Károly Országos Közgazdasági elnöki elnöki székely kapuról tartott vetített képekkel kísért élvezetes előadást, amelynek keretében igazolta azt a lényt, hogy a székely kapuk nemcsak a Székelyföldön, hanem Európában több vidéken is vannak, bár szerkezeti felépítésben és ornamenterésben némi különbségek vannak. Majd a székely kapuk fejlődés történetével foglalkozott.

A mindenképpen nívós és nagy tetszés mellett lefolyt közgyűlés végén Sallay Margit közismert énekesnő magyar nótákat énekelt nagy siker mellett, majd az ülés dr. Darkó elnök zárószavaival ért véget. Utána a székely társaság tagjai családtagjaikkal együtt közös vacsorán vettek részt az Arany Bika kápolnájában.

Szalmazsákban fogták el a kolozsvári oláh rektor merénylőit

Bukarest, január 5. Tegnap este történt Kolozsvárott, hogy egy utcaseprő odament egy őrszemes rendőrhez és megkérdezte tőle, — hogy miképp lehetne rövid úton, nehézségek nélkül, két személyazonosságát bizonyítványt szerezni. A rendőr szóval tartotta az utcaseprőt, míg kivette belőle, hogy hol lakik, aztán jelenést tett fellebbvalóinak.

Még este rendőri bizottság szállított ki a megjelölt lakásba és nem kis meglepetésre két fiatalemberrel találtak ott elbujva. Egyikük az ágy alatt kuporgott, a másik bele-

bújt egy szalmazsákba. Rövid vallatás után beismerték, hogy ők lőttek le Stephanescu Goanga egyetemi rektort és nem tudtak Kolozsvárról elmenekülni, mert nincsen igazoló irásuk. Az egyiket Oca Dumitru-nak hívják, a másikat Jon Dumitrescu.

Mind a ketten egyetemi hallgatók. Bevallották, hogy van egy harmadik bűntársuk, aki a merénylőket értelmi szerzője, mégpedig Atofani György, aki a ploesti gimnázium érettségizett növendéke. Ma ezt a harmadikat is sikerült letartóztatni.

Budapesten húsvizsgálóknak kell alá vetni a levágott baromfit

Budapest, január 5. MTI: A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a baromfihús árusításának ellenőrzését szabályozó rendelkezések kiegészítése tárgyában. A rendelet értelmében minden levágott állapotban közfogyasztásra forgalomba kerülő baromfit forgalomba hozatal előtt húsvizsgálóknak kell alávetni és csak kedvező eredményű vizsgálat után szabad forgalomba hozni, vagy értékesítés céljából felhasználni. A vizsgálatot állatorvos húsvizsgáló végzi. A vizsgálat alól mentesek azok a rántani való csirkék, amelyeket éttermekben, vendéglőkben, kocsimáknak és más nyilvános jellegű étkezőhelyeken, kifőzdékben és konyháknak rántottcsirke készítésére közvetlenül a készítés előtt vágnak

le. A rendelet részletesen ismerteti a húsvizsgálóknak követhető eljárásokat. A közfogyasztásra alkalmasnak talált baromfit húsvizsgáló után azonnal a húsvizsgáló lehelyezéssel, vagy jelenlétében lehelyezni kötelesek. A levágott baromfi csak tiszta ládában csomagolva szállítható. Mészáros- és hentesüzletekben a baromfi levágása, koppasztása, bontása és belezése tilos. Mészáros- és hentesüzletekben, valamint a vágott baromfit árusító üzletekben élő baromfit árusítani tilos.

A rendelet 1939 április 1-én lép hatályba. Annak hatálya azonban további rendelkezésig csak Budapest területére terjed ki.

Nyomtalanul eltűnt Budapestről az okirathamisításért hat hónapra ítélt Kenyeres-Kaufman Miklós Jakab

Budapest, január 5. Az emlékeztetés Kenyeres-Kaufmann ügyével kapcsolatban legújabb érdekes fordulat következett be. Mint ismeretes, Kenyeres-Kaufmann Miklósról annak idején megállapították, hogy hamis nevet használt még a házasságkötésénél is és annak ellenére, hogy izraelita vallású, reformátusnak tüntette fel magát. A bírósági eljárás során Kenyeres-Kaufmann Miklós Mózes Jakabot közokirathamisítás és más bűncselekmények miatt hat hónapi fogságbüntetésre ítélték.

Kaufmann közben — miután az ítélet jogerőre emelkedett — megpróbált újrafelvétellel élni, de ered-

ménytelenül. Ezek után a budapesti fogházügyészség idézést küldött ki, hogy töltsen le büntetését. Kenyeres-Kaufmann azonban nem jelentkezett, több idézés ellenére sem. — nyomtalanul eltűnt. Most a Markó-utcai fogházügyészségnek megkeresésére a budapesti főkapitányság elrendelte Kaufmann személyleírásos körözését. Eszerint Kenyeres-Kaufmann Miklós Mózes Jakab 43 éves. Aknasuhaton született, izraelita vallású, 168 cm. magas, haja és szemöldöke szőke, szeme szürkészöld, bajusza szőke, apját Kaufmann Náthánnak, anyját Rottmann Rózának hívják.

Csendőrséggel és katonasággal verették szét a magyar katonai bizottságot ünneplő lakosságot Mecenzéfen

Mecenzés, január 5. Kedden magyar katonai bizottság érkezett a faluba, amelynek két tiszt tagját a lakosság olyan kitörő örömmel és lelkesedéssel vette körül, hogy a cseh parancsnok ötven csendőrt és több szakasz katonát vonultatott ki, mert lázadástól tartott. A csendőrök és katonák azután könyörtelenül szétverték a tüntetőket, akik között igen sok nő és gyermek is volt.

Mecenzéfen mindenki azt számíthatja, hogy mikor csatolják vissza a helységet Magyarországhoz, mert három hónapja nem tudnak keresethez jutni és valósággal éheznek. Az egyetlen út, amely Gölnichányra vezet, a havazás miatt teljesen járhatatlan. Bár a cseh csendőrség és katonaság kíméletlenül elfojtja a Magyarország iránt megnyilvánuló szeretet és ragaszkodás megnyilvánulásait, a tüntetések mégis napirenden vannak. A szilveszteri népszavazáson is behizonyították a mecenzéfiak az anyaországhoz való hűségüket, mert a számlálóveken 99 százalékkal magyaroknak vallották magukat. A népszámlálás óta még szigorúbb a csendőrség ellenőrzése. Akit délután 5 óra után az utcán találunk, bekísérik a

csendőrségre és félholtra verik, de még így sem tudják megtörni az ellenállást.

Pozsony, január 5. Az utóbbi időben mind gyakrabban fordul elő, hogy magyar munkásokat és alkalmazottakat elbocsátanak munkahelyükről Szlovákiában. Azzal kezdődött a dolog, hogy Pozsony városa körülbelül száz városi munkásnak felemondott. Az intézkedést kényszerű takarékoskodással indokolták meg. Ezzel a hivatalos indoklással szemben feltűnő volt azonban az, hogy az elbocsátott munkások kevés kivétellel mind magyarok voltak.

A legutóbbi napokban magánvállalatok és üzemek is sorozatosan elbocsátják magyar alkalmazottakat régebbi kormányrendeletre hivatkozással. A német munkásokkal és alkalmazottakkal szemben ugyan ezt az eljárást alkalmazzák a vállalatok és a német népcsoport vezetője erősen tiltakozik az ellen, hogy a nemzetiségek között kívánatos békét ilyen intézkedésekkel megzavarják és az egyenlő elbánást elvét az egyes népcsoportok kárára megsértik.

Revolveres bandita vakmerő betörése egy budapesti bérházban

Budapest, január 5. Az elmúlt éjszaka vakmerő rablótámadás történt a Viola-utca 34. B. számú házban. Éjjel 3 óratúlban ismeretlen tettes felcsengette Kelemen Mártonné házmesterét, amint az kinyitotta a kaput, egy aktatászkás fiatalember revolvert irányított mellébe és arra kényszerítette, hogy az összegyűjtött házbért adja át. Közben a 68 éves Kelemen Márton házmester is kiment, de őt is megfélemlítették a revolverrel. Az ismeretlen támadó ekkor a házmesteri lakásban lévő asztalhoz ugrott, kirántotta

a fiókot és egy marék papír- és ércpénzt vitt magához.

A házmester végső erőfeszítéssel az ablakhoz ugrott, azt felrántotta, de a bandita elkapta a nyakát és a halántékához szorította a pisztolyt.

— Ne próbálkozzatok semmivel, — mondotta — mert különben elpusztultok! Ezután kitérítette a fiók egész tartalmát és a házmesterrel kikísértette magát. A megállapítások szerint mindegy ezer pengőt rabolt el az ismeretlen bandita. A főkapitányságon erősen nyomozás indult a betörő kézrekerítésére.

A felvidéki ügyvédek ügyvédi gyakorlata

A minisztérium 140—1939. M. E. sz. alatt rendeletet adott ki, amely biztosítja azt, hogy a visszacsatolt Felvidéken lakó ügyvédek továbbra is folytathassák az ügyvédi gyakorlatot mindaddig, amíg az arra meghatározott szabályok alapján véte-

ges döntés nem történik arra nézve, hogy a felvidéki ügyvédek közül kiket lehet a felállítandó kassai és komáromi, illetőleg más ügyvédi kamarákba az ügyvédek névjegyzékébe bejegyezni.

A háboru befejezését tűzte ki céljául az új japán kormány

Tokio, január 5. A Domei-iroda jelentése szerint a japán császár ünnepélyesen beiktatta az új kormány tagjait. A császár nem fogadta el a következő öt régi miniszter lemondását: Arita külügyminiszter, Itagaki hadügyminiszter, Yonai tengerészeti, Sino igazságügyi, Araki közoktatásügyi miniszter. Ebből a tényből arra következtetnek, hogy a Hiranomura-kormány kiegészített kormány lesz a folytatni fogja a Conoje-kormány politikáját.

Tokio, január 5. Hiranomura miniszterelnök esztendőnkön első kormánynyilatkozatában többek között azt mondta, hogy a kormány el van szánva arra, hogy változatlanul folytatja politikáját a kínai viszály befejezéséig,

azt a politikát, amelynek alapjait a császár jóváhagyásával Conoje kormánya rakta le. A miniszterelnök szilárdan elkötelezte, hogy eltávolít minden nehézséget, amely az eddigi kormány által elkezdett mű útjában áll.

Itagaki hadügyminiszter esztendőnkön este kijelentette, hogy a hadsereg minden erejével azon lesz, hogy a kínai viszályban a nagy célt a császár által helyeselt megváltoztatatlan irányelvek szerint elérje.

Tokio, január 5. Az új kormány japán időszerűségi szerint este féltilkor közzétett nyilatkozatában megerősítette, hogy legfőbb feladatának tekinti a háború befejezését.

A Csokonai-kör a népi erőkre támaszkodva indít harcot a hirhedt debreceni közöny ellen

Értékes kezdeményezések és nagyszabású tervek a nagymúltú irodalmi egyesület ezévi munkarendjében — A saját és a külföldi irodalom hibáiból okulva kell megújítani a magyar irodalomnak

Beszélgetés Csobán Endre dr.-al, a Csokonai-kör titkárával

A világháború szomorú tapasztalatai, négy esztendő vér- és tűzkeresztségei egy teljesen új irányba terelték a világ folyását. Megrendíthetetlenek hitt korlátok omlottak le rövid idő alatt, és az elvakultság, rövidlátás átka lepergett az emberiségről. A történelmi kényszerűség következtében az új eszme egymásután bódította meg az egyes országokat. Áldásos szociális eszméket, nagyobb boldogságot, megelégedettséget, sorsközösséget, igazi krisztusi, de a fajiságon alapuló testvériséget hozott, és rányomta bélyegét a politikai, művészeti és gazdasági élet minden ágára. Egy új, szinte rousseau-i mondás ennek a nagy átalakulásnak az alapja. Vissza a néphez! Ez volt a jelszó, amelyen egy boldogabb korszak kiépítése kezdődött.

A gyökér, a föld népe, a sokszor lenézett „paraszti” lett a jövő reménye, és a kivénhedt, félvér, viszketeg kékvérűség, aminek átkával jött-ment hontalanok rontották az igazi magyar főúri osztály tekintélyét is, visszahúzódtak rosszindulatok és kiesinyességek sarával vakolt sáncai mögé.

Néppel a népért

Az egész Európát átítató népi gondolat aztán kezdte a maga hatása alá fogni a magyar politikai, kulturális és gazdasági életet is. A sorsközösség és a közös munka

Új szellem, „Új Debrecen”

— Milyenek azok a módozatok, amelyekkel ezt a feladatot végre akarja hajtani a Csokonai-Kör? — kérdeztük.

— Új közönséget kell toborozni. A múlt szomorú tapasztalatai jó példák a jövőbeli célkitűzésekre nézve. Még az utóbbi időben is számtalanszor tapasztalhattuk, hogy a művelt középosztály a háború után anyagi erők hiányában nem tud részt venni az irodalmi életben. Az új — gazdag réteg pedig nincsen abban a kulturális állapotban, hogy elválassa az igazán értékes az értéktelentől. Fontos tehát a várható közönség tanítása, mert sajnos, napjainkban csak a selejtes kiadványok terjednek. A Csokonai-Körben élénk vita tárgyát képezi ezeknek a kérdéseknek a megoldása. Egyik jelentékeny fejlődési foka a szennyirodalom elleni küzdelemnek a Csokonai-Kör könyvtárának megindítása, amelynek most megjelent ötödik kötete „Új Debrecen” címen a fiatal debreceni írók értékes egyéniségeit juttatja szóhoz. Engem az tölt el örömmel, hogy szélesebbkörű válogatás esetén nemcsak nyolc, hanem sokkal több tehetséges fiatal tudunk volna kiemelni.

Az ellenséget is ismernünk kell

— Szóval, a Csokonai-Kör a népi gyökerekhez való ragaszkodás, és

szüksége egymás mellé állította az urat és parasztot. Az eltunyult város utánpótlását a faluból reméli, ahol még tisztábban, érintetlenebbül él az ősi szellem, a faj elpusztíthatatlan egyénisége. Ez a felzárkózás érezhető, — mint említettük, — a magyar kulturális életben is, és az irodalom megújítását a népi forrásokból reméli megteremteni.

Érdekes és újszerű gondolatokat mondott ennek az új áramlatnak terjeszkedéséről Csobán Endre dr., városi főlevéltáros, a Csokonai-Kör titkára.

— A debreceni Csokonai-Kör sohasem szakadt el a népi erőktől, — mondotta a többi között, — sőt erősíteni kívánta mindig azt a folyamatot, amely a népi forrásokhoz való visszatérést célozza. Ennek az irányzatnak azonban különös végezete, hogy időközönként elszakad a népi gyökerektől s mesterkeltté, városiassá lesz. A Csokonai-Kör éppen ezt az elszakadást akadályozta meg mindig azáltal, hogy nem engedte felszínre kerülni a túlzottan városiassá, mesterkeltté vált irányzatot.

— Kettős feladat hárul itt a Csokonai-Körre. Először: támogatni kell azokat az írókat, akik éppen ezt az új gondolatot tüzték maguk elé célul. Másodszor pedig olyan néprétegek közé is be kell vinni az irodalmat, amelyek eddig el voltak zárva.

a népi erőkből fakadó újítások segítségével akarja az elsekélyesedett irodalmat és a közönybe süllyedt debreceni kulturális érdeklődést megújítani, feleleveníteni? — kérdeztük ezután.

— Ha csak ezt a szempontot tartaná szem előtt a Csokonai-Kör, akkor nem érne cél. Ezáltal egyoldalúvá, és elfogulttá válna ténykedése. Szükség van az irodalmi látókörről szélesítésére, — felelte Csobán Endre dr. — A magyarságot sorsa olyan helyre vetette, ahol élete állandóan összekapcsolódott a szomszéd népek életével és jövődjével nem tudná helyesen munkálni, ha a mellette megnyilvánuló erőket nem veszi figyelembe. Éppen ezért a Csokonai-Kör már régebben ter-

be vette a nagy külföldi írókkal való foglalkozást. Különösen a nyugati irodalom kiváló egyéniségeit, a francia, angol, német, olasz írókat akarjuk megismertetni a közönséggel. Helyes, hogy a Nyugaton kitermelt új gondolatokat nem hagyjuk elsiklani, ugyanakkor azonban tovább is kell ezeket adni Kelet felé. Szükséges emellett az ellenséges népek kultúrájának a megismerése. Az elmúlt évben ismertettük az olasz Pirandello, a

francia Proust, a német Hauptmann Gerhardt írói munkásságát. Hogy az elkövetkezendő évben kivel fogunk foglalkozni, azt még nem tudom. Az úgynevezett utódállamok közül a román irodalom ismertetését tűztük ki feladatul. A megbízásokat már kiadta a Csokonai-Kör. Oláh Gábor Eminescu fordításával, a fiatalok közül Szoboszlai Matta János szerepel a többi között ezen a felolvasó ülésen.

Az európai színpad a terítéken

— Egy újszerű tervet kíván az új esztendőben megvalósítani a Csokonai-Kör, — mondotta ezután Csobán Endre dr. — Ezt a tervet a magyar színházak csődje hívta életre. Ismertetni akarjuk felolvasó üléseinken az európai színpadot. A külföldön járt előadók dolgozzák fel ezt a témát, és sorra kerül a német, olasz, francia, angol, orosz és természetesen a magyar színpad is. Reméljük, hogy a nagyközönség nem veszi rossznéven, hogy a sorozatba beiktattuk az orosz színpadot

is. Mert, ha politikai téren az emberi színvonalról nagyon eltávolított is a szovjet, színirodalmából és színházából egy-egy jó vonást átvethetünk, a túlnyomó számban lévő hibáiból pedig okulhatunk.

— Azt a színtéren már egy évtizede dúló színházi válságot csak úgy látjuk megoldhatónak, ha a különböző nemzetek színpadának előnyeiből is hibáiból tanulságokat vonunk le, és ezek alapján igyekezzünk átszervezni a magyar színpadot.

Három nevezetes évforduló

— Magyar vonatkozásban, milyen irodalmi események érdeklik ebben az évben a Csokonai-Kört? — volt a következő kérdésünk.

— Nagyobb íróink közül ezévi munkarendünkbe három vettünk fel. Ez a három értékünk: Kazinczy Ferenc, Petőfi Sándor és Mikszáth Kálmán. Kazinczy születésének 180., Petőfi Sándor halálának és Mikszáth Kálmán születésének 90. évfordulója lesz ebben az évben. Földrajzilag az érsemlyeni születésű Kazinczy Ferenc áll legközelebb hozzánk, aki bár ellentétbe került a debrecenieikkel, még is a szívünkhöz nőtt értékes irodalmi munkássága révén.

— Már két évvel ezelőtt tervbe vette a Csokonai-Kör Szabolcska emlékének megörökítését a Kollégium falán. Milyen fejlődési fokban van jelenleg ez az ügy? — kérdeztük végül.

— Bizonyos okok miatt egy kissé elhúzódtott a dolog. Reméljük azonban, hogy ebben az évben ez a kérdés is düllőre jut. Medgyessy Ferenc, aki éppen a napokban Debrecenben tartózkodott, tavaszra ígerte a dombormű megmintázását. Ezzel azonban nem akarja lezárni ilyen irányú működését a Csokonai-Kör. Szellemi nagyjaink emlékének ezután is méltóképpen akarunk hódolni.

Egy nagyvonalú, nemes és szép munkaterv bontakozott ki előttünk Csobán Endre dr. nyilatkozata kapcsán. Mi, a magunk részéről mindig szembeszállunk azzal a pusztító közönséggel, amely csirjában igyekszik megfojtani minden művészi törekvést. Most is segítségünket és jóindulatú támogatásunkat ajánljuk fel a Csokonai-Kör tervei- nek megvalósításához. Segítésünket azonban feltételekhez is kötjük. Ezek: a Csokonai-Kör ne merüljön el soha a „baráti bírálatok” hinárjába. Az öregek ne irtózzanak a feltörő fiatal tehetségektől, ne féljék irodalmi állásukat tőlük! Minden egyéni hiúság levetésével, férfias becsülettel mondják ki a giccsesekre a halált, mert az irodalomban a születési és politikai kiváltságok nem érvényesülhetnek!

Ha ezek a szempontok fokozottabban uralomra jutnak a Csokonai-Kör életében, és a szépen megtervezett munkarend megvalósul, akkor a közeljövőben nagyobb érdeklődésre és megértésre számíthat. Mert a debreceni emberek szívehangszerén csak jótészani kell tudni, és aki egyszer közelférközik a debreceni „civis” szívéhez, annak nyert ügye van. Nehéz a harc, de merni és akarni kell, és a fáradság nem lesz hiábavaló!

(Kaplonyi.)

Tengerimorzsolás közben darabokra szakított a gép egy fiatal nagylétai munkást

Arva László nagylétai malmában szerdán délután halálos végű szerencsétlenség történt. Veréb Lajos 19 éves vértési napszámos a malom-

ban dolgozott és a délutáni órákban egy szíjjat akart feltenni a tengerimorzsoló gép lendítő kerekére. A mozgásban levő kerek azonban elkapta a szerencsétlen fiatal munkást és valóságos darabokra tépte úgy, hogy nyomban szörnyet halt. Az esettel kapcsolatban a csendőrség széleskörű nyomozást indított, majd a debreceni királyi ügyészség indítványára alapján Zsófgöd Jenő, a központi vizsgálóbíró-ság vezetője elrendelte a holttest felboncolását, bevezette a vizsgálatot és a helyszíni szemle megtartását is elrendelte. Ezek után fogják majd megállapítani, hogy a halálos szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Dr. Aczél Jenő a maga, családja és rokonsága nevében tudatja, hogy

Dr. Berényi Béláné
szül. Aczél Edy

temetése 1939. január hó 6-án, pénteken déli 1 órakor lesz a debreceni izraelita temető halottasházából.

Január 18-án tart közgyűlést a tiszai evangélikus egyházkerület

Ezen történik intézkedés a püspökválasztással kapcsolatban

A tiszai evangélikus egyházkerület megüresült püspöki tisztségének betöltése rövidesen megoldást nyer. Amint ismeretes, Domján Elek püspök halálával megüresedett püspöki tisztséget eddig azért nem töltötték be, illetve azért nem tették meg a szükséges intézkedéseket a püspökválasztással kapcsolatban, mert a közben felszabadult felvidéki több egyházközségével megnövekedett az egyházkerület s az a meggyőződés lett úrrá az egyházkerület vezetőségében, hogy a püspökválasztásban ezeknek az egyházközségeknek a szavát is tekintetbe kell venni.

Január 18-án az egyházkerület Miskolcon közgyűlést tart, amelyen megválasztja az egyházkerületi presbitériumot. Ez a szerve az egyházkerületnek új és megvalósítása a presbitéri elvnek az egyházi élet minden fokozatában. Ebbe a presbitériumba már megválasztják a visszatért egyházközségek képviselőit is, majd a választás után szükséges 15 nap elteltével, amely idő alatt érvényre emelkedik a választás, a presbitérium ülést tart a püspökválasztás ügyében s megteszi a szükséges intézkedéseket.

A jelek szerint körülbelül február elejére várható a választás elrendelése és ennek megtörténte után kezdődik meg a szavazás, amelyet a központi bizottsághoz küldenek be és amelyet ott bontanak fel. Az eredmény márciusra várható.

A püspökválasztáson az egyházkerület összes szavazatának száma a visszatért s felszabadult felvidéki egyházközségekkel együtt ezúttal 84. Ebből a számból az érvényes püspökválasztásra 43 többségre van szükség. A határkifizéssel kapcsolatban azonban ez a szám esetleg megváltozhat.

A választással kapcsolatban természetesen még korai a kombináció, személyek neve nem is került még forgalomba, azonban elvitathatatlannal nagy rokonszenvennek örvend az a kombináció, amely Pass László debreceni evangélikus esperes személyében látja a püspökválasztás legesélyesebb jelöltjét.

Tavasszal nagyszabású hangversenyt rendez a debreceni Zeneiskola Kassán

A kassai zenede szabályzatának megalkotásánál a debreceni zeneiskola szervezeti szabályát veszik alapul

Kassa, január 5. A kassai városi zeneiskola 1938-39. iskolai évének második féléve szerdán nyitott meg. Ez az intézmény volt az egyetlen a felvidékiek közül, ahová a cseh uralom húsz év alatt nem tudta betenni a lábát. Az iskola mindvégig magyar vezetés alatt állott s magyar szellemben folytatott tanítómunkája áldatosan érezhető volt a város kulturális és művészeti életében. A cseh hatóságok rosszakarata és gáncoskodása miatt rengeteg nehézséggel kellett megküzdeni, mégis a fővárosi konzervatóriumok színvonalára emelkedett.

Most, amidőn a városi zeneiskola az idegen uralom alól felszabadult város légkörében kezd meg második félévét Drumár László iskolaigazgató érdekes felvilágosítást adott a nála megjelent hírlapíróknak a zenede új félévéről.

Ezek szerint a városi zeneiskola

állami felügyelet alá kerül. A tervben a budapesti konzervatórium anyaga, tanítási módszere érvényesül. Drumár László megszerezte a debreceni és miskolci zeneiskolák szervezeti szabályait s ennek alapján már meg is kezdte a kassai zeneiskola szervezeti szabályzatának kidolgozását. Az eddigiek szerint minden remény megvan arra, hogy Kassán rövidesen ismét lesz szimfonikus zenekara.

A tevékeny igazgató ki kívánja építeni a kulturális kapcsolatokat Debrecennel és Miskolccal. Ennek eredménye, hogy a debreceni zeneiskola tanári kara a felszabadulás örömeire már felajánlotta, hogy saját költségére nagyszabású hangversenyt ad Kassán. A debreceniek hangversenyét a miskolci zeneiskola zászlóadásai ünnepével kötik össze.

A világon még nem rendeztek olyan fényképkiállítást, amilyen vasárnap nyílik meg a Déri muzeumban

A Debreceni Fotoclub rendkívül agilis vezetősége olyan kiállítást talált ki, amelyet a világon eddig soha nem rendeztek. Voltak már hatalmas arányú nemzetközi kiállítások, sőt éppen Debrecen első helyen áll az egész világon e téren, azonban arra még nem volt példa, hogy a közönségnek alkalma nyíljon olyan fényképsorozat megtekintésére, amelynek minden egyes darabja fényes győzelmi sorozattal bejárta az egész világot és aranyérmeken kívül világhajnokságok szerzett alkotójának.

Ilyen kiállítás nyílik meg vasárnap reggel 9 órakor a Déri Muzeumban. Aszmann Ferenc fotóvilághajnok fényképeit állítják ki, mégpedig olyan módszerrel, ami a maga nemében ismét páratlan és stílusában a Déri Múzeum anyagához hasonlítható, mert szintén bizonyos fanitójellege is van a kiállításnak a gyönyörűségein kívül.

Aszmann Ferenc néhány esztendő alatt fejlődött a világhajnokságtól és a közön-

ségnek alkalma lesz rá, hogy a fejlődés folyamatát képekben és a hozzájuk fűzött rövid magyarázatokban végig tanulmányozza.

Ugyanennek a kiállításnak lesz még egy külön szencziója, amely szintén egy gyorsan kibontakozó tehetség munkájának érdekes sorozatát adja. Legszivesebben névtelenül írának erről a fotoművészről, ne hogy bárkinek is az legyen a féves érzése, hogy azért kerülnek a képek falra, mert a készítőjük Zöld József helyettes polgármester. Hogy nem a debreceniek elfogult jóindulatú kritikája ítélte méltónak a képeket a kiállításra, azt egész egyszerűen a távol külföldi számos zsűri igazolja, amely elfogadta és kitüntette Zöld József h. polgármester képeit, jóllehet fogalmuk sem volt róla, hogy a kiállító kicsoda.

Zöld József képeinek az az érdekessége, hogy merőben ellér a szép vidékeken, vagy szép épületekben fotografáltak szokásaitól. Nem „emlék-képek” fényképe-

zett, hanem mindenütt szándékosan és tudatosan művészt alkotott és iskolát mutat arra, hogyan kell a magasabb színvonalon fotografálni még olyankor is, amikor az ember utazgat és persze

nincs idő rá, hogy egy-egy témával órákig foglalkozzék.

A két ternet betöltő képek megtekintése nagy nyereség lesz nemcsak a fényképezőknek, hanem gyönyörűségére szolgál mindenkinek.

Varga Géza kádármester újabb nagylelkű adománya a Debreceni Repülő Clubnak

Varga Géza kádármester, aki már a múltban is több ízben adta tanujelét a magyar repülés iránt érzett áldozatos szeretetének, most újabb nemes gesztussal sietett segítségére a Debrecenben megalapított repülőklubnak.

A Debreceni Repülő Club, amely eddig is nagy áldozattal szolgálta a magyar repülés ügyét, a tavasszal megindítja a vitorlázó szakosztály munkáját is az eddig eredményesen végzett motoros-oktatás után.

Varga Géza amikor a club legelső szervező ülését tartotta, spontán elhatározással 50 pengőt ajánlott fel a club, illetve a repülés céljaira. Most újabb elhatározásáról értesítette a club vezetőségét, amennyiben bejelentette, hogy január 1-étől 5-éig mindennemű bevételének 5 százalékát felajánlja a repülőklub céljaira, hogy az a magyar repülés érdekében kifejtett munkáját minél eredményesebben végezhesse.

Varga Géza elhatározása, amennyiben nemes és példaadó gesztus, azok előtt,

akik ismerik, nem hatott újságment, mert azok közé tartozott mindenkori. Akik felismerték a magyar repülés nemzetvédelmi jelentőségét s fontosságát és ezért a munkáért mindenkori a legnagyobb áldozatra is kész volt. Fiatal korában néhány inas-, majd segéd társával összeállított és zsebpénzüket összetéve, megkötött tervek alapján önérejükkel egy vitorlázó repülőgépet építettek. A gép sikert is aratott, amikor a TIKÁV-on kiállították.

Ennek a repülőszereletnek volt méltó jele az az áldozatos kiállítás, amellyel a club munkája mellett anyagi erejének megfeszítésével részt kívánt venni. Varga Géza adománya példaadó volt és bizonyára a debreceni közönség érdeklődését felkelti — anyagi támogatása mellett — a Debreceni Repülő Club munkája iránt s annak sok hívet szerez majd, akik értékelve a club jelentőségét, munkáját, ugyancsak odaállanak mellette és lehetővé teszik a magyar repülés fejlesztését.

17. CSABA-BÁL

1939 FEBRUÁR 1.

Káprázatos fényvel rendezik meg a debreceni orvosok és medikusok az idei szezon legkiemelkedőbb bálját a „Csaba-bál”. A Csaba B. E. dominusz törzse és a fiatal keresztény orvos nemzedék összefogásának eredménye minden esztendőben a debreceni Csaba-bál, melyről méltán mondhatjuk, hogy a vidék első báljává nőtte ki magát az utolsó esztendőket alatt.

Az idei Csaba-bál az eddigiekénél is fényesebbnek ígérkezik s a Tiszántúli, sőt mondhatjuk, hogy a csonka haza orvos társadalmának legnagyobb megmozdulása lesz. rendezőség december eleje óta fáradságot nem kímélve dolgozik, — hogy a bál a régi Csaba-bálokhoz minden tekintetben méltó legyen. A felkérések már folynak s a felekből előre látszik, hogy február 1-én Tiszántúli díszes és előkelő társadalmak fogják megtölteni az Arany Bika összes termét.

A rendezőség a Bika termét káprázatosan feldíszíti, valóságos rózsaszínű alkantárak és a reflektorok fényhatásait és a zene mind fővárosi hívt fognak képviselni a Csaba-bálon.

Eláruljuk, hogy most folynak a tárgyalások arra nézve, hogy az egyik leghíresebb fővárosi zenekari szerződtessek a bálra.

A 24 tagú zenekar már maga is a legnagyobb érdeklődést fogja kelteni a Csaba-bál iránt.

A meghívók január 15-én fognak megjelenni s már előre is eláruljuk, hogy izléses kivételével kedves meglepetést fogunk szerezni a Csaba-bálok megszokott kedves vendégeinek.

Bálirodánk január 27-én nyílik meg az Arany Bika halljában, addig is a 12-34 telefon állomáson állunk kedves vendégeink rendelkezésére.

Viszontlátásra a 17. Csaba-bálon!

Megkezdtek az 1940. évi képviselő választói névjegyzék kiigazítását

Az országgyűlési képviselőválasztói névjegyzék 1940. évre szóló összeállítását most vette munkába a város központi választmány. A polgármester felhívást bocsátott ki, hogy megfelelő adataikkal jelentkezzenek azok, akik a kiigazított névjegyzékbe fel akarják vétetni magukat. A választói névjegyzék kiigazításának lényege az, hogy az 1940. évi névjegyzékbe hivatalból most veszik fel azokat, akik a törvény értelmében a választójogosultsághoz megkívánt korhatárt a folyó évben érik el.

Ezeket a személyeket a múltévi adatszolgáltatásból állapítják meg és ezeknek a részére számlalólapot kézbesítenek. Mindenki másnak, aki még nincs a névjegyzékbe felvéve, aki tehát nem az életkor elérése, hanem más címen választói jogosult, saját magának kell kérnie a felvételt a névjegyzékbe és az ezirányú ké-

relmeket január 31-ig bezárólag kell előterjeszteni a polgármester címére, a központi választmány irodájában. Akik ilyen kérelmet előterjesztettek a január 31-i határidőn belül, azoknak február 15-ig van joguk bemutatni a központi választmány jegyzőjénél igazoló irataikat.

Ez a február 15-i határidő azonban csak azokra vonatkozik, akik a múltévi választásnál még nem érik el, azonban a múltévi adatszolgáltatásnál nem laktak a városban, tehát azóta költöztek ide.

saját kérésükre szintén felvehető a névjegyzékbe és ezirányú kérésüket szintén január 31-ig kell benyújtaniok.

HIREK
Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni Brük igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kossuth”, Lux Arnold, Piac-u. 26.
Városi bérpalota. — „Isteni gondviselés”, Székely Adorján, Petőfi-tér és Teleki-u. sark. — „Csokonai”, dr. Batáry István, Wéster-u. 43. — „Árpád fejdelem”, Mikos Béla Csapóker, Jánosi-u. 44.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánkban az idő száraz, a fővárosban s az Alföld nagyrészen azonban meglehetősen borult jellegű volt. A nyugati megyék, a hegyek még sok napsütést élveztek.

PROGNÓZIS: Élénkebb szél, sokfelé havasodó, őnoseső, később eső és olvadás. A magasabb hegyeken havazás. Az éjszakai hőmérséklet gyengül. A nappali hőmérséklet az olvadáspont körül lesz.

Mellau Márton tanügyi főtanácsos lett

A napokban számoltunk be arról, hogy Mellau Márton pápai prelátest, a Szelecs-leánygimnázium igazgatóját tanítónőképző intézeti igazgatóknak nevezte ki. A debreceni tankerületi főigazgatóság most közölte velünk, hogy a Kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a tanügyi főtanácsosi címmel tüntette ki Mellau Mártont. A közpiskolai igazgatók legmagasabb kitüntetésére ez és méltó elismerése annak a kiválóan értékes munkásságnak, melyet Mellau Márton negyedszázados iskolavezetési szolgálata alatt kifejtett.

Mellau Márton 1884-ben született a szatmármegyei Csaldánoson. 1907-ben szentelték a váradi egyházmegye papjává, 1909-ben pedig Debrecenbe került mint segédlelkész. Azóta működik megszokott nélkül Debrecenben. 1912-ben lett a Szelecs-intézet hittanára és zárda lelkésze. Áldozatos, odaadó munkásságát az intézet felvirágzásának szentelte. Megszerezte a tanítónőképző intézeti tanári diplomát és 1917 óta vezet a Szelecs-intézet tanítónőképzőjét. 1923-ban a pápai titkos kamarásai közé sorozta, egy év múlva szentszéki bíró lett. 1927-ben Debrecen város törvényhatósági bizottsági tagja közé választották Mellau Mártont és mint ilyen, eredményes munkásságot fejtett ki a várospolitikában is. 1928-ban megszerezte a közpiskolai tanári diplomát, hogy az ő kezdeményezésére felállított Szelecs leánygimnázium igazgatója lehessen. Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó 1929-ben őt választotta általános helynökévé, 1930-ban pedig a pápa házi főpapjai sorába fogadta.

Mellau Márton vezetése alatt bővült ki a Szelecs-intézet, ekkor építették a második emeletet, az ő kezdeményezésére létesült a leánygimnázium és ő kezdeményezte azt is, hogy az intézet további fenntartásának biztosítására felépítsék a Piac-utcai Szelecs-bérmházat. Az agilis főpap érdemei elévülhetetlenek és az őt ért legmagasabb kitüntetéshez mi is, Debrecen egész társadalma nevében, igaz szívvel, szeretettel gratulálunk.

Szombaton alakul ujjá Debrecenben a községi iskolaszék

A debreceni községi iskolaszék három éves ciklusa most járt le és január 7-én, szombaton délután 12 órakor a városháza tanácstermében tartja alakuló ülését, amelyen az újabb három éves ciklusra választott tagok leteszik az esküt. Az alakuló ülés korelnököt választ, majd megválasztják az új elnököt, helyettes elnököt és jegyzőt. A múlt ciklusban dr. Balogh Sándor tb. főjegyző kultúratanácsnok volt az is-

kolaszék elnöke, aki az új ciklusban is választott tagja az iskolaszéknek s így nem kétséges, hogy az iskolaszék tagjai ismét őt fogják az elnöki tisztségbe beválasztani. A tárgysorozat további pontjai között szerepel az iskolaszéknek, valamint az óvodai felügyelő bizottságnak női tagokkal való kiegészítése és az első számú mezőgazdasági népiskola 1938 évi zárószámadásának le-
tárgyalása.

Üzleti könyvek, levélrendezők, iratgyűjtők

különböző színekben, irodalmi előjegyzési naptárak, naplók és mindenféle irodalmi felszerelések nagy választékban és olcsón beszerezhetők a

„MELIUSZ” könyv- és papírkereskedésben

Telefon: 32-70.

Telefon: 32-70.

— Székrekedésben szenvedő bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a bélmozgást reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar megelékníti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiűri, a vérkeringést szabaddá teszi s a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Kérdezze meg orvosát.

— Zónatarifát kérnek a kassai kereskedők. Kassáról jelentik: A kassai kereskedők mozgalmát indították, hogy a számukra a MÁV állapítson meg olcsó zónatarifát, mert enélkül képtelenek olcsón árusítani. Ezidőszent az a helyzet — ami alighanem rövidesen meg is változik, — hogy a vasárnapnál például az Ózd—Kassa közötti 145 kilométeres úton a szállítási költség mázsámként 1.84 pengő, míg a múltban háromszáz kilométert meghaladó úton a szállítási költség mindössze két pengő volt.

Szombaton az Angolban TÁNC JAZZ

— A MÁV nyugdíjasok asztaltársasága január 7-én, szombaton este 6 órakor tartja összejevetelét Hunyadi-utca 9. alatt.

— Elmaradt a városi közigazgatási bizottság ülése. A városi elnöktörök délutánra tervezett közigazgatási bizottsági ülése közbenjött akadályok miatt elmaradt s azt január 9-én délután tartják majd meg.

— Túrlista előadás. Január 10-én kedden délután félhétkor a magyar Tiszáról tart diaposzítívákkal vetített előadást dr. Mendöl Tibor egyetemi m. tanár a Déri Múzeumban. Ez a túrlistaegylet sorozatában a negyedik előadás, bérletjegyek érvényesek, napijegy 20 fillér, a pénztárnál kapható a Múzeumban.

— Vadászat Albrecht királyi hercegnél. Nagyszabású vadászatot rendezett Albrecht királyi herceg karapancsai uradalmában. A vadászatot részt vett a királyi herceg felesége, vitéz Rátz Jenő nyugalmazott honvédelmi miniszter, Mérey Jenő altábornagy, hadtestparancsnok, vitéz Ruszkay Jenő a pécsi hadtestparancsnok és Péchy Kálmán tábornok. A kétnapos vadászat kitünő eredménnyel végződött.

CSALÁDI ÉRTESTÍTO

Eljegyzés: Somogyi Erzsébet és dr. Mészáros Sándor jegyesek.

— Pályázat perfekt gép- és gyorsírói állásra. A Debrecen és Vidéke Ipartestület Elnöksége pályázatot hirdet perfekt gép- és gyorsírói állásra. Felhívja az érdekelteket, hogy ez irányú kérvényüket személyesen okmányokkal felszerelve szombaton délelőtt 11 órakor nyújtsák be az Ipartestület hivatalába. Az állás egyelőre ideiglenes. Kizárólag csak férfi munkások vétetnek figyelembe.

— A DEBRECENI ZENEKEDVELEK KÖRÉNEK FELHÍVÁSA. Értesítjük a Debreceni Zenekedvelek Körének tagjait, hogy a január 9-ére hirdetett II. bérleti hangverseny az operaházi művészek más irányú elfoglaltsága miatt elmarad, az egy későbbi időpontban lesz megtartva.

— A debreceni cserkészek csónakoztatávan kiváló minőségű jég vára Debrecen korcsolyázni vágyó fiataljait. A majdnem egy hold kiterjedésű jégen úgy a gyors, mint a műkorcsolyázó megtalálja a maga szórakozását. Kitünő melegező, buffé, zene mind a korcsolyázó vendégek kényelmét szolgálja. Belépődíj a legalacsonyabb 10 és 20 fillér. Kérjük Debrecen közönségét, hogy pártolja a jobb jövőért küzdő cserkészeket azzal, hogy látogassa korcsolyapályánkat.

— Kérelem! Szüveszterkor a Bethlen-u. 3. szám alól valaki tévedésből 42 sz. sárcipőt kapott 41-es helyett. Szüveskedjék a házfelügyelőnél kicserélni.

— „Magyar a magyarért” jótékony célú hangverseny a piarista gimnázium dísztermében. Január 8-án (vasárnap) d. u. 6 órakor a piarista gimnázium dísztermében jótékony célú hangverseny lesz, amelynek jövedelmét a Felvidéken felszabadult lévai piarista gimnázium szegénysorsú tanulóinak megsegítésére fordítjuk. Dr. Rasseovszky Kálmán piarista tanár beszél Léva kulturális és történelmi múltjáról. A hangversenyen önzetlenül közreműködik Rácz János és zenekara. Szeretettel várnak mindenkit, hogy áldozatkész lélekkel felajánlotta adományával enyhítse a felszabadult Léva városa szegénysorsú tanulóinak anyagi gondjait. Számozatlan ülőhely 1 pengő, állóhely 50 fillér. Jegyek előre vehetők Kummergruber Emil piarista tanárnál és a hangverseny előtt a pénztárnál.

Özv. Román Sándorné, Stenger Mária életének 83. évében elhunyt. Temetése pénteken délután egynegyed három órakor lesz a Köztemető 2. b. ravatalozójából a római katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Péterfia-u. 25. Temetését Fehértől temetkezési vállalata rendezi.

Kiss Lajos életének 70. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából a római katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Csapó-u. 100. Temetését Fehértől temetkezési vállalata rendezi.

Szabó Lászlóné, Szentandrassy Mária korcsolyázó életének 62 évében csendesesen elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a római katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Bercsényi-utca 103. A temetést Fehértől temetkezési vállalata rendezi.

Dalmi Istvánné szül. Nagy Juliánna 74 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: Bónatos Péter, gyermeke, veje, unokái és a kiterjedt rokonság. Lakás: Lorántffy-utca 18. szám. Gebauer cég rendezi.

Kiss Gyula cipész 48 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Honvéd-utca 39. sz. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Erdődy Jánosné Duli Sára 79. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Szegfű-utca 13. Temetését Bartha vállalata végzi.

Kató Sándorné Molnár Erzsébet 28 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 10 órakor lesz a Köztemetőben református szertartás szerint. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat rendezésében.

Bálint János 31-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 11 órakor lesz a 4-es teremből református szertartás szerint. Imá után. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi.

CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dévény-föld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tiszta István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon napnál: 33-81, éjjeli szolgálat: 33-80. szám.

Gyászbeszéd alkalmával bizalommal forduljon Fehértől Dániel temetkezési vállalatához. Dévény-föld-tér 4. szám. — telefon 11-85. — holáránálattal díjmentesen szolgálnak.

Új temetkezési intézet. Cégtulajnos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Temetéseket és exhumálásokat legszolidabb árban Bartha temetkezési vállalat végzi. Püspöki palota.

— Allást akar? Tanuljon gyorsíró és gépirást. A jó gyorsíró és gépiró ma is könnyen elhelyezkedik. A Naményi Gyorsíróiskolában végzett sokszáz gyors- és gépiró a következő munkaterületeken helyezkedett el: minisztériumok, Magyar Nemzeti Bank és egyéb pénzügyintézetek, vármegyei és városi hivatalok, kereskedelmi és ügyvédi irodák stb. Új tanfolyamra beiratkozások Rákóczi-u. 17. sz. alatt. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. Esti tanfolyam általában levők részére. Helyesírás-tanítás, szépírástanítás különórákban is. Államvizsga, állami bizonyítvány.

VASARNAPI ISTEN-TISZTELETEK

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor dr. Farkas Pál, d. u. 5 órákor Pataki László. Kistemplomban d. e. 9 órákor Uray Sándor, 11 órákor dr. Soós Béla, d. u. 5 órákor Szentes László. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órákor Siposs Imre, d. u. 5 órákor dr. Bartha Tibor. Károli G. téri templomban d. e. 9 órákor K. Kiss László, d. u. 5 órákor Kiss A. Jenő. Ispoltály-templomban d. e. 10 órákor Molnár Ferenc, d. u. 5 órákor Kulesár Dezső. Arpád-téri templomban d. e. 10 órákor dr. H. Kiss Géza, d. u. 3 órákor Fülöp Tibor. Homokkerti templomban d. e. 10 órákor Baja Mihály, d. u. 5 órákor Kovács József. Nyilastelepi templomban d. e. 10 órákor Mezey Béla, d. u. 3 órákor Orosz János. Csapókerthi templomban d. e. 10 órákor Kiss Lajos, d. u. 3 órákor dr. Dancsházy Sándor. Nyúlasi áll. iskolában d. e. 10 órákor dr. Lencz Sándor. Téglaskerti áll. iskolában d. e. 10 órákor Birinyi János. Horthy-kórházban d. e. fél 9 órákor Nagy Sándor. Téglavetési gyűl. házban d. u. 3 órákor Szilágyi László. — Tanvái istentiszteletek: Ondód II. Vedres-dűlő d. e. 11 óra: Rápolthy Árpád. Kungálhalmán d. u. 2 óra: Rápolthy Árpád. Bánk d. e. fél 10 óra: Bíró Béla. Diószegi-út d. e. 11 óra: Bíró Béla. Hármashegy d. e. 9 óra: vitéz Szabó Endre. Lukaháza d. u. 2 óra: vitéz Szabó Endre. Pallag d. e. 9 óra: Erdei Mihály. Haláp d. e. 9 óra: László Lipót. Pipóhegy d. e. 11 óra: László Lipót. Alóhegy d. u. 2 óra: László Lipót.

Az evangélikus templomban:

Vízkereszt ünnepe d. e. 10 órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Bójtós Sándor. Este 5 órákor imaóra az Evangélikus Világszövetség egyetemes imahete keretében a tanácsteremben. Előadást tart. bibliát olvas és imádkozik Pass László.

Vasárnap d. e. 9 órákor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. D. e. 10 órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László. D. u. 3 óra 30 perccel középiskolások tanulók bibliográfiája a tanácsteremben. Este 5 órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Bójtós Sándor.

Tizenégy éves kora óta betöréshől élt egy párizsi leány. A párizsi rendőrség betörésben kapott egy tizenéves leányt. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy tizenégy éves kora óta betöréshől él, többször betörést követett már el. A betörő lány raffinált mesterségbeli tudással dolgozott: gumikesztyűt viselt, hogy ne maradjon ujjlenyomata sehol.

Hatszáz millió frank értékű festmény egy olasz hajón. Csülkötökön mintegy 30 drb., a 15. századból való olasz festményt raktak a Rex nevű hajóra. san-franciscói rendeltetéssel, ahol a művészeti világléleltesen kerülnek bemutatásra. A műalkotások között Michel Angelo, Rafael, Boticelli és Tintoretto festményei szerepelnek. A festmények teljes értékűek, mintegy 600 millió frankra becsülik.

Három millió dolláros plágiumper — Sonja Henie ellen. Sonja Henie, a világhíres jégkirálynő ellen nemrégiben pert indított egy amerikai író és három millió dollár kártérítést követelt tőle, mert legújabb filmjében állítólag ötletet plagizálta a műköresolyázás világbajnoknője. A napokban azután az író megbízásából egy Katz nevű chicagói ügyvéd jelent meg Sonja Henie lakásán, hogy ott elterjessze ügyfele követelését. Sonja Henienél éppen vendégek voltak, köztük három fiatalember, akik röviden végeztek a kellemetlenkedő ügyvéddel. Sonja Henie értelemében kidobták az utcára. A nagy feltűnést keltő plágiumper tehát újabb peranyaggal bővült.

Mind nagyobb arányokban bontakozik ki a „Magyar Est” sikere

A Baross Szövetség által január 21-én — a Magyar a magyarért akció javára — rendezendő Magyar Est arányai és sikere előreláthatólag felül fogják múlni a háli szezon minden egyéb estélyét.

Balogh Gyula, a Baross Szövetség elnökének fáradságtalan agilitása beszervezte az estélyre a visszakértült Felvidék majdnem minden városának úri magyarságát, reprezentatív egyéniségeit és vezéréit, Jaross Andor minisztert is, aki — a mai helyzet szerint — beszédet is fog tartani. A megnyitó beszédet Lossonezy István főispán fogja mondani.

A bálon képviseltetik magukat a felvidéki és helyi hazafias egyesületek. A városok küldöttségei színpompás nemezzel viseletben fognak felvonulni, ezért Debrecen közönségét már most felkéri a rendezőség, hogy az estélyen — melyet

a rádió is közvetíteni fog — lehetőleg magyaros és magyar estélyi ruhákban, díszmagyarban jelenjen meg.

Balogh Gyula kormányfőtanácsos a bál sikere érdekében személyesen járja be a felvidéki városokat s ezen szervező munkája nemcsak a hazatért és csonkahlazal magyarság hangulatos találkozását, hanem — reméljük — eredményes gazdasági és kulturális együttműködését is fogja jelenteni. Eppen ezért az egész városnak érdeke, hogy ez az est minél tényszerűbben sikerüljön.

A rendezőség ezúton is felkéri a tavalyi Magyar Bálon szereplő hölgyeket és urakat, hogy a táncbemutató elismérése végett a mai napon 6 órákor szíveskedjenek megjelenni a Máriássy-tánciskolában.

Római katolikus istentiszteletek Vízkereszt napján. Rendes szentmisere d. e. 7, 8.20, 9 órákor. Féltilkor nagymiséte tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet mond dr. Hanzély Lajos. Délben 11. háromnegyed 12. fél 1 órákor szentmise. Kertési kápolnában következők mondanak szentmisét: Csapókerthben Kummergruber Emil, Homokkerti dr. Rasovszky Kálmán, Nyilastelepen Kiss László, Augusztana-toriumban Horváth István, Hajdúsámszonban Novák Gyula, Józsan dr. Szabó János.

A mai izgalmas élet küzdelmében kifáradt egyének, akik csaknem kivétel nélkül már idültté vált székrekedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségekben szenvednek, így azok reggelként éhgyomorra egy-egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kérdezze meg orvosát.

KARIKAGYÜRÜT, ORÁT, ÉKSZERT, EZÜST DÍSZTÁRGYAT VÁSÁROLJON BIZALOMMAL OLCSON SRETTER JÁNOS ORÁS ÉS ÉKSZERESZNEL, — BATHYÁNY-U. 18.

Valtay Margit táncanár nő növendékeinek látványos táncjátékaira a Csokonai-színházban (február 6-ra) jegyek előre válthatók a táncintézetben.

Miért kell hetenként legalább egyszer mindenkinek alaposan kifestetnie magát? Már a rendes táplálkozás mellett is annyi felesleges salak, emésztéshatellenes rostananyag, bomlási termék halmozódik fel az emésztőcsatornában, hogy azoknak is, akiknek rendes az emésztésük, időnként alaposan ki kell tisztulniuk. Nem hiába tartották a régi jó orvosok azt, aki jó hashajtót tudott adni. A sok hashajtó között az orvosok előnyben részesítik az Artin-dragéet. Az orvosok tanácsára 2-3 picit Artin-szemecskét este bevéve, reggelre normális bőségu ürülésünk lesz anélkül, hogy gondelnánk arra, hogy hashajtót vettünk be.

Három kisgyerek meghalt a füstben. Nyíregyházáról jelentik: Jobbágy Jánosné nyíracádi aszszony eltávozott lakásáról és egyedül hagyta Ferenc nevű ötéves, Anna nevű négyéves és József nevű három hónapos gyermekeit. Az ajtót rájuk zárta s hogy az apróságok meg ne fázzanak, tüzet rakott. Amikor a gyermekek apja, Jobbágy János haza érkezett, észrevette, hogy a lakásból füst szivárog ki. Betörte az ajtót és megdöbbenve látta, hogy az egyik ágy teljesen izzásban van, a szoba tele füsttel. Tapogatódzva kereshette gyermekeit az ágyakon, egyiket meg is találta mind a hármat, de akkor már halottak voltak. A tüzet valószínűleg a gyermekek idezték elő játék közben. A csendőrség az ügyben nyomozást indított.

Mindent vissza.

— a Simonyi-úton

A Simonyi-úton egy hetvenöt százalékos hadirokkant, aki a nagy világháborúban vérét áldozta a magyar hazáért, most narancsot, almát, fügét és peracet árul, hogy eltengesse magát és családját. Egy kis skatulya-szerű asztalka az egész bolt, amely arra hivatott, hogy megjelenjen belőle néhány becsületes magyar ember. Kánikulai forróságban, szibériai hidegben, zuhogó záporban és főtgeteges hóvihárban kezeit csapkodva, vagy izzadva töpreng ez a rokkant a holnap felől.

Most, a karácsonyi ünnenek alatt, amikor hirtelen beköszöntött az erős hideg, a derék hadirokkant, Deli István lilára dermedve várta a vevőket. Nem jöttek, hiszen ki járt akkor az utcán? Járt valaki. Vitéz Váry Sándor, a debreceni református gimnázium népszerű tanára percekig figyelte a hadirokkant szenvedését és ekkor határozta el, hogy segít rajta.

Ettől kezdve a kisdíkok körében kialakult egy szépszámu csoport, amely egy-két filléretet tett össze a megspórolt zsebéből, no meg a tanár úr seajított is fölnevelni az „alantókat”. És megindult a legszébb, legnemesebb akció negyven pengővel. Jöttek a kis gimnázisták néhány fillérel, amit a tőkéből kaptak. Meavették a hadirokkant egész készletét úgy, hogy alig maradt egy-két perac a többi vásárlónak. A rokkant árus boldog volt, hogy milyen nagy a forgalom. De akkor volt csak igazi és könnyeztető meglepetésben része, amikor a kis díkok pár perc múlva ugyanazon az úton visszafelé jöve, mint áldozatot a hazáért alaposan megcsenvedett, hetvenöt százalékos hadirokkant árus asztalára minden szó nélkül visszatették a csak pár perccel ezelőtt vásárolt narancsot, almát, fügét, datolyát... Mindent vissza!...

Adományok a Magyar a magyarért akcióra. Debrecen város főispáni hivatalába újabban a következő adományok folytak be a Magyar a magyarért akcióra: Debreceni Torna Egyesület 100 P. az Egyetemi altisztek és alkalmazottak önképző és önszegélyező egyesülete 50 P. a Kerekstelepi ref. egyházzszz gyűjtése 12 P.

Új tájékoztató az adófizetések módozatairól. A pénzügyminisztérium az általános forgalmiadóra a mezőgazdasági megsegítésére szolgáló alapra, a fényüzési forgalmiadóra és a cukoripar után fizetendő forgalmiadóra érvényes jogszabályokról, valamint az adófizetésre és az ellenőrzéssel kapcsolatos teendőkre tájékoztatót állított össze és bocsátott a könyvkereskedések útján is forgalomba.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzés: Tóth István fm.— Deák Eszter Zádor-u. 5. Szilágyi István Kovács s. Busi-u. 21.—Czirják Ilona Nagy Pál-u. 11. Rhédey Zoltán uradalmi intéző Balmazújváros —Szekér Eyz Maes 71—73. Schami József máv. mérnök Zöldfa-u. 1.—Müller Edith Rákóczy-u. 86. Lénárt Ferenc kereskedő s. Barta-u. 11.—Kádár Ilona Cserepes-u. 14. Tömörly Lajos OTL. pénzbeszedő Vekerle-u. 6.—Czapary Anna Józsa. Kiss István hentes és mészáros meter Nyugati-utca 36—Molnár Ilona Bővös-u. 98.

Születés: Lakatos János alkalmi munkás Tegez-u. 56. leány Ilona. Bíró Mihály bérlő Fancsika 85. fiú István. Boróczky Dezső lakatos s. Apaffy-u. 153. fiú Lajos.

Halálozás: Adám József g. kat. 10 hónapos Pesti-u. 4. Dalmi István ref. 74 éves Lorántffy-u. 18. Bugyi Károly gazdasági cseléd r. kat. 34 éves Egyek. Bálint János nmsz. ref. 34 éves Tóth-telep 19. —Molnár Anna htb. r. kat. 28 éves Hajdúszoboszló. Kiss Gyula cipész segéd. ref. 42 éves Honvéd-u. 39.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnepek miatt vasárnap reggel a rendes időben jelenik meg.

Érdekes amerikai találmány.

Ralph Bullard, az amerikai Harvard egyetem vegytan-tanára új vegyszert talált fel, amely semlegesíti a mustárgázok ártalmas elemét, a vnerit. A tanulmányt be is mutatták Geneva városában (Newyork állam). A találmány folyékony anyag, amellyel tömíteni lehet a ruhákat. Az új szer több hónapon át megőrzi hatékonyságát.

Hirdetmény az ebek bejelentéséről és az ebadó befizetéséről.

A jelenleg érvényben lévő 291/1934. és 330/1938. Bky. sz. ebtartási szabályrendelet 6. §-ára utalással felhívja a városi adóhivatal az eb-tulajdonosokat, illetve ebirtokosokat, hogy a tulajdonukban, illetve birtokukban lévő ebeket 1933. évi január 31-ig feltétlenül jelentsék be, az ebhárcát váltásák ki és egyidejűleg a megfelelő ebadó fizessék be. Ha az eb birtokosa a bejelentést nem személyesen, hanem megbízottja által eszközöli, — megbízottjának minden esetben megfelelő írásbeli meghatalmazást tartozik adni, amely a bejelentés teljesítésékor beszolgáltatandó. A bejelentést naponként a hivatalos órák alatt délelőtt 8—12 óráig a városi adóhivatal könyvelési osztályának, a lakás szerint megfelelő csoportnál kell megtenni, amely osztály nyilvántartásba veszi és az alkalommal kiváltandó ebhárcáról és a befizetendő adóról a vonatkozó nyugtát kiállítja s a befizetőnek átadja. A befizetés után kiszolgáltattott ebhárca és ebadónyugta a várható helyszíni ellenőrzések céljából megőrzendők. Mindazon ebirtokosok, kiknek birtokában a város belterületén magyar fajtaú eb van, az ebadó alacsonyabb díjtételét csak azon esetben igényelhetik, ha az eb a „magyar ebirtokönyv”-be be van vezetve s ezt a körülményt igazolják; ennek hiányában az ebnek a magyar fajtaját csak hatósági állatorvosi bizonyítvánnyal lehet igazolni a bejelentés alkalmával. Annak, akinek patkányfogó ebe van, az eb-fajtaját és azt, hogy az ebet tényleg patkányfogásra használja, megfelelőleg (állatorvosi bizonyítvány, hatósági igazolás stb.) igazolni kell. Pásztor-eb bejelentés elfogadásának és ilyen címen igényelhető alacsonyabb adóttétel alkalmazásának csak a veszélyesség elleni oltási bizonyítvány bemutatása ellenében lehet helye. Figyelemzteni a városi adóhivatal az eb-tulajdonosokat, illetve ebirtokosokat arra, hogy a bejelentés és az ebhárca kiváltásának elmulasztása kihágást képez, s mint ilyen kerül büntetés alá. — az ebadó be nem fizetése pedig végrehajtási eljárás folyamatba tételét vonja maga után. Felkéri a városi adóhivatal az érdekeltet, hogy a tömeges torlóadás elkerülése végett a bejelentést és fizetést ne halasszák az utolsó napokra. Városi adóhivatal.

MOZI

Leányvári boszorkány

Lovik Károly híres regénye filmen

A békebeli selmechányi diákélet színes, kedves romantikája elevenedik meg a „Leányvári boszorkány” című magyar filmen, melyet a kítűnő tollú Lovik Károly hasonló című regényéből írtak át. Lovik regényének üdesége, finom humora és megejtő varázsa a filmen is érintetlenül megvan s ez ad neki különleges zamatot. A rendező Gertler Viktor jól fogta meg a témát s csaknem hiánytalanul sikerült vászonra varázsolni a békebeli Selmechány magyaros hangulatát. A hányásakadémikusok pompás diáknótái gyönyörűek. Ezek a bűbajos melódiák valóságilag megsimogatják az ember szívét s visszavarázsolják azokat a szép időköt, amikor lovakat lehetett zálogba tenni. Sok humoros és kedves jelenet izesíti a filmet, amely egyike a legjobb magyar filmjátékoknak. Többek között van egy ügyes jelenet. A diákok halálra ítélik a bort s kigurítják a hordókat az utcára és szétverik. A kifolyt bort másnap a kacsák kóstolgatják s alaposan be-ragnak. A film egyébként is bővelkedik humoros és ötletes momentumokban. A szereplők kítűnnek. Csorós Gyula a zálogházkereskedő szerepében emberi, igaz és művészi alakításával ismét remekel. Háromy Imre gyönyörűen énekel, de kissé módoros és korpolens. Apáthy Imre kivaló színész s a humora is eredeti. Rátkai Márton orvos a közvelen. Bilési Ti-vadar groteszk figurája nagyszerű. A női szereplők közül Szörényi Éva bensőséges, finom játékaival és ragyogó szépségével tűnik ki. Szombathelyi Blanka enivalóan édes és bűbájosan derűs jelenség. Remekül fejlődik. Vaszary Piroška ezúttal is elsőrendű. De a többiekről is a legteljesebb elismeréssel szólhatunk.

A „Leányvári boszorkányt” esütörtökön mutatta be a Hungária filmszínház nagy sikerrel. A kísérő műsor a szokott-nál is jobb. A Paramount világhíradó ismét érdekes, izgalmas és aktuális. A trükkfilm nagyon ötletesen indul. Kár, hogy a vége ellaposodik. A motorkerékpársport örültjeiről készült film hallatlanul izgalmas. Ezt külön is érdemes megnézni. Itt említjük meg, hogy értesülésünk szerint ma, pénteken Magyar világhíradó is lesz a műsorban.

Az Apolló új műsora

Ismét két filmet hozott esütörtökön az Apolló mozi. Az egyik egy cowboy film: „A riói keselyű”. Kevés újat mond, a cowboyfilmek szokásos fordulataival dolgozik. Szórakoztató filmnek azonban megfelel. William Boyd főlényesen, kítűnően játszik és díeséret illeti a produc-ert a ragyogó felvételekért. A műsor második része Anna May Wong, a híres kínai sztár hatalmas bűnügyi filmje: „Sanghai leánya”. Már egyszer bemutat-ták Debrecenben és akkor is robbanó si-kert aratott. A refriz közönsége is nagy tetszéssel fogadta a film felújítását, mely izgalmasságával, fordulatok meséjével méltán megérdemli az érdeklődést. Robert Florey, a rendező gyönyörű munkát produkált, igazi amerikai ízű jelenetek-kei tűzdelte tele a filmet, melyeknél sok-szor felzúg a nézőtérén a taps.

A 14-es futár

Bemutató a Vigszínház moziban

Orczy Emme bárónő világsiker aratott történelmi regényét, „Ferencz József gyertyatartóit” új és amerikai stílusú feldolgozásban mutatta be esütörtökön este a Vigszínház mozi igen nagy siker-mellett. A 14-es futár-nak elcímelt da-rabban az amerikai rendező minderre gondolt, csak arra nem, hogy miért is adott ilyen címet az egyébként kifogás-talanul megrendezett filmnek. A vilá-gháborút jóval megelőző években játszó-dik le a történet, orosz és lengyel kékem harca egymás ellen. A regény, meséje tel-jesen amerikaiás ízben tálalódik fel és formai szempontból is egészen új stílust látunk. Tény, hogy az egyes jelenések vehemenciája mellett is — amely pedig a darab rovására megy — a film mind-végig érdekes és leköti a közönség ér-deklődését. Ehhez nagyon hozzájárul-nak a főszereplők, akik művészi játéka-ikkal teljes sikerre viszik a filmet. A férfi főszerepben William Powell, a női fő-szerepben pedig Luise Rainer játszottak kifogástalanul. Nagyon jók Robert Joung és Maureen O'Sullivan. Igen szépek a ha-vas téli felvételek. — Megelőzően ma-gyar világhíradót láttunk az aktuális ese-ményekről, majd szintén amerikai ízű vídám zeneközvető szórakoztatta a kö-zönséget.

Mozi műsor

Hungária: A leányvári boszorkány.

Apolló: Sanghaj leánya.
Vigszínház: A 14-es futár.

Pénteken — szombaton:

MAGYAR FILM:
MAGA LESZ A FÉRJEM.

Ágát, Jávor, Kabos. Híradók!

Előadások 3-tól, szombaton 5-től.

— Hirdetmény. Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1900. évi XVI. tc. 8. §-a alapján az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetet illető, az 1922. II. tc. alapján megállapított mezőgazdasági cse-lédek után járó hozzájárulási díj 1939. évi összeírásai és kivétési listája január 9-től január 16-ával bezárólag 8 napi közzemlére van kitéve a városi adóhivatal 8. számú szobájában. Érde-kelt munkaadók a közszemle idején a hivatalos órák alatt — hétköznapokon 8 — 12 óra között — a listajstromot meg-tekintethetik. A kivetés elleni felszólalások a közszemle letelte után 15 nap alatt Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez cse-mezve a városi adóhivatalnál adandók be. Egyben felhívja a városi adóhivatal az érdekelteket és géptulajdo-nosokat, hogy gazdaságukban foglalkoz-tott gazdasági cselekedet (szegedmé-nyes iparokat, idény-, sömms munká-sokat, gépmunkásokat) biztosítás végett és a cselekvőváltást átírás végett — a munkavállaló szolgálatba lépésétől szá-mított 15 nap alatt jelentsek be, a díj-fizetési kötelezettségüknek tegyenek ele-get. A bejelentés elmulasztásából eredő teljes kárért az 1902. XIV. tc. 24. §-a il-letve az 1912. VIII. tc. 5. és 12. §-ai alap-ján felelősséggel tartozik a munkaadó, ezen felül mulasztása a kihágási eljárás jogkövetkezményeit vonja maga után. — Városi Adóhivatal.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda jelenti:
MA

Mosoly országa

LAURISIN LAJOS operaházi mű-vész és H. NEMÉNYI LILI a tö-neményes hangú énekesprimadonna felléptével.

Szombaton délután rendkívül mérsékelt helyárrakkal

Mindig a nők kezdik

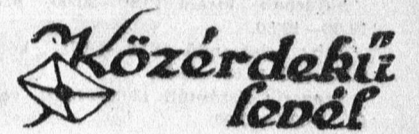
Szombaton este, vasárnap délután és vasárnap este:

MOSOLY ORSZÁGA

Hétfőn és kedden este

HÁROM A KISLÁNY

Laurisín Lajos és H. Neményi Lili felléptével.

Kaptuk és adjuk a következő le-velet:

Mélyen Tisztelt Szerkesztő Ur! Régi vágyam az, hogy lakásomat a magyar nemzet vezérének, Horthy Miklós kormányzónak a képével díszítsem. Hogy ezt a szándékomat végrehajthassam, a multkoriban vég-gigáram Debrecen összes könyv-és képekkereskedéseit. Legnagyobb megdöbbenésemre azonban sehol nem kaptam meg a Főmértóságú Ur-képet, vagy ha itt-ott tudtak is eset-leg szolgálni egyvel, akkor is szinte megfizethetetlen volt az ára. Nagy-on csodálkoztam ezen a jelensé-gen. Hiszen tulajdonképpen min-den magyar ember lakásának falán ott kellene lennie a legfőbb Hadúr képének. Bennünk meg lenne a jó-índulat, de úgy látszik, hogy ezek-hez a képekhez nem juthatunk hozzá.

Tisztelettel: egy előfizető.

- Hallottam.
- De egy kis baj is van...
- Gondolom...

János szeme nekikerekedett.

— Honnan gondolja a tekintetes úr?

— Onnan, hogy ha baj nem lenne, még most is a pálinkát öntené magába és dicse-kednék a többiek előtt, hogy házat vett.

Jánosnak leesett a feje.

— Hát... — kezdte volna bűnbánóan.

Slajmi úr azonban belevágott az akado-zásba.

— Ne erről beszéljünk, mert nincs sok időm. Azt mondja meg kend, menyi pénzre lenne szüksége? Tudom, hogy ugyis oda fo-gunk kilyukadni, — tette hozzá magyarázóan.

— Igaza van Slajmi úrnak... Kétszáz pengő elég lenne foglalónak, — batorlankod-tott János.

— És a többi? Az ezerháromszázat mi-ből fizeti meg, mert hiszen tudom, hogy Oro-szi ezeröttszáznál alább nem adja a házat?

János nagyon szerette volna már, ha ki-vül van az ajtón. Ugy érezte magát, mint mi-kor gyerek korában az ekzamenen kiállította a tanító úr a templom közepére és ott a tisz-

teletes úr, meg a tenger nép előtt azt kérdezte tőle, hogy felszer fél mennyi?

— Majd csak összekopácsolom valahon-nan, — húzta fel a vállát.

— De honnan? — hörkent rá Slajmi úr.

— Hát tehén, fias koca, egy kis búza, hummmiegymás... — sorolagta kedvetlenül.

— És aztán?... Ezért még nem kapja meg a ház árát.

— Hát úgy gondoltuk az anyjokkal, hogy ami majd hibázik belőle, felvesszük a banktól táblázásra...

A kis zsidó egyszerre nagyon főlényes lett.

— Hát látja kend, — kezdte —, ez az. Eztakartam tudni. Ezek maguk... Ha már va-lami van körülöttük, egy tehén, pár malac, néhány zsák búza, akkor már mindjárt azt hiszik, hogy megvehetik a Rócsild bankházat. Nincs egy garasuk se, de azért azt gondolják, hogy az egész világ övéké lehet... Persze, a bank... Majd ad a bank... Betáblázásra...

A gorilla kéz János orra alatt hadoná-szott.

— Csakhogy az ám nem úgy van, tisztelt barátom... Ugy éljek én, meg úgy éljen Fá-nim, hogy az egy nagyon költséges passzió. Nem olyan soványpénzü parasztnak való, mint amilyen kend is...

Elhallgatott. Jánossal majd elsüllyedt a szoba. Vagy a pálinka, vagy a szózuhatag mű-ködhetett, de János igen ingadozó lábakkal állott a Slajmi úr leckézető széke előtt. Ször-nyen forgott vele a pádimentum...

Ebben a nagy forgásban a kezében szo-rongatott kalap volt az egyetlen szilárd vala-mi. Ezt gyűrögette, markolászta mind a tíz-ujjával.

— Jaj, csak szabadulhatnék már, — nyögte magában.

— Hanem én mondom kendnek valamit,

— villant Jánosra a Slajmi úr szeme.

— Na, mit? — kapaszkodott János a szoba.

— Azt, hogy én kölcsönzöm magának ezt apénzt.

Jánost mellbe vágta a szó. A szoba leve-gője is szűknek találtatódott.

— Hogy?... Hogy mondta Slajmi úr?..

Rosenthal tárgyilagos üzletszerűséggel kezdte Jánosnak magyarázni:

— Hát nézze csak, János... Én kis gye-rekkora óta ismerem magát is, meg a felesé-gét is. Tudom mindkettőjükről, hogy szorgal-mas, józan, becsületes emberek... Igyeke-znek... Hiszen ezért van ez a házvétel is... Hát én segíteni akarok magukon... Ne men-jenek maguk a bankba, mert a bank nem sze-gény embernek való... Táblázás, telekkönyv, ügyvéd, mifene... Mind pénzt kóstál... Hát ne ebből öljék keserves keresményüket... En adok pénzt... Annnyit, amennyi a házvételbe kell... Én nálam nincs táblázás, én nem szá-mítok fel ügyvédi költséget, csak csinálunk egy kis írást magunk közt, azt aláírjuk, meg aláírjuk két tanuval, aztán attól kezdve semmi bajunk egymással... Még váltó sem kell...

János még a száját is eltátotta. Tágult szemmel nézett Slajmira és itta magába a szót.

Kurjantani szeretett volna. Olyan nagyot, hogy a most megzendülő déli harangszót is túlkialtsa. Olyan nagyot, hogy az egész falu felfigyeljen rá.

(Folytatjuk.)

SPORT

Keresélyverseny és bemutató az enyhe időjárás miatt nem pénteken, hanem vasárnap délelőtt 10 órakor lesz megtartva a Piac-utca 56. sz. alatti jégpályán.

ÖT FILLERREL OLCSOBB A KÉSZÁRUBÚZA

A malmok vásárlásaira utalt búzapiacra alig történt üzletkötés. A vételtől való tartózkodás miatt az eladásra érkező kevés áru is gyenge áron kerül eladásra.

- Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.05—20.15, 78 kg-os 20.15—20.35, 79 kg-os 20.45—20.55, 80 kg-os 20.55—20.65.
- Rész: pestvidéki 14.10—14.20, más származású 14.20—14.30.
- Takarmányárpa: elsőrendű 16.00—16.30, középminőségű 15.70—15.90.
- Sörárpa: kiváló 19.50—20.00, prima 19.00—19.50.
- Zab: elsőrendű 18.60—18.75, középminőségű 18.50—18.60.
- Tengeri: tiszántúli 12.90—13.00, egyéb áll. 12.90—13.00.

Ferenévárosi sertés vásár. A csütörtöki ferencvárosi sertés vásár összfelajtása 4559 darab volt. A vásári állományból angol hűssertésfelajtás 950 drb. A vásár irányzata lanyha. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 109.50—111, I. szedettsertés 94, kivételesen 98—100, III. szedettsertés 78—84, II. angol sonkasertés 82—90, márkázott exportzsír 150 fillér kilogrammonként.

Debrecen sz. kir. város Polgármestere 30.832/1938. VI.

KIVONATOS

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

A városi egyenruházott alkalmazottak 1938. évi egyenruha- és lábbeliszükségletének szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Szállítandó: 100 drb. körgallér, 40 drb. téli zubbony, 40 drb. eszimanadrág, 40 pár eszima.

Szállítási határidő: 1939 február hó 28. A szállítandó ruhák a vállalkozó által felvett mérték után, egy próbával készítenődök. A eszima szintén méret után készítenődök.

A versenytárgyalási hirdetmény (szállítási feltételek) és ajánlati űrlap Debrecen sz. kir. város I. fokú közig. hatóságánál (rendőrségi épület, III. emelet 92—C) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve ott díjmentesen megszerezhetők. Ugyanott a szállításra vonatkozólag részletes felvilágosítást nyerhetnek.

Az ajánlatokat 1939. évi január hó 20. napján délelőtt 11 óráig a városi közigazgatási iktatóhivatalnál (Városháza, földszint 8. sz. ajtó) adhatók be, vagy olyan időben kell postára tenni, hogy az a fenti időpontig oda megérkezzen. Bánatpénz letétele köelező, kisiparosok azonban a bánatpénz letétele alól mentesülnek.

Debrecen, 1939 január hó 3. Polgármester.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Felelős kiadó: Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató: Dr. Kólya Sándor.

Használt

bútorok, íróasztal, bárom ajtó, szekrény, íróasztal, varrógép, szelvény vétele és eladása. Hívásra házhoz megyek. Meggyesi, Csapó-u. 49. 114—822

40 százalékos tüzelőanyag-megtakarítás,

50 százalékos melegtöbblet a Kiss-féle szabadalmazott légeicirkuláló pótfűtőtest alkalmazásával. — Üzemben megtekinthető Simonffy-u. 1. trafikkban.

Női fekete télikabát P 22-161, férfi télikabát P 25-161 kapható Vágó Sándortól, Csapó-u. 10. 1231—1906

Itt az olcsó fa és jóminőségű szerek! Száraz aprított akác- és tölgyfa hazaszállítva mászánként 4 pengő 20 fillérért. Kovács fakereskedő, Szent Anna-u. 36. 1050

Paplanok
flanel takarók
lópokrórok
olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5

Alpakka
evőeszközök, konyhamérlegek, habütők, hűségepek, dió- és kávédaráló, tortalapok, hőpalek, kávékarácsonyi ajándéktárgyak. Nagy vasúleti nagy kirakatában Csapókanyar.

Épületlántásból
ajtók, ablakok, faanyagok, vasdrótok, csövek, falkötővasak, vasgerendák, ácsok, lapátok, csókányok, gereblyék, terméskövek, márvány sír-emlékek olcsón kiárúsítatnak. Kigyó-utca 51 Csokonai-u. 7. sz. 1031

D. K. W.
Meisterklasse 4. üléses, Balilla 4 üléses és motor-kerékpárok eladók. Szoboszlai, Széchenyi-u. 24.

BUTOR

Márványlapos
ebédlőkredec és kisebb szekrény ugyancsak márvánnyal eladó. Csapó-u. 10. az udvarban. 1770

Ebédlőasztal
6 székel és márványlapos ebédlőkredec jőkarban eladó. Megtekinthető 11—1-ig Arany János-u. 47. Utcán lakás. 725

ELADÓ HÁZ

Péterfia 31. sz.
ház három lakással jutányosan eladó. 1153

Eladók
telepi házak, tanyás földök, házhelyek. Értekezni Vár-u. 8. délelőtt 10 óráig. 158

Arany János-u. 40. sz.
kétlakásos sarokház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni dr. Széll, Piac-u. 77. W—288

Bethlen-utca 29.
ház igen előnyös árban eladó. Farkas ügyvéd, Hungária-palota. 1121

Házhelyek
Híd-utca 14 szám alatt, valamint 7-szobás ház, a közismereti Bagolyvár udváglyval elkölözés miatt eladó. V—391

Forgalmas helyen.
a nagyállomás mellett, Köcsög-utca 16. számú ház kétlakásos és üzleti célra alkalmas, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, vilány, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzleti helyiség kocsmának kiadó. 369

Családi ház
18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfőjáróval, alapincézve, jóvízű kúttal, részben teherátvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám, Homokkert. 243

ELADÓ INGOSÁG

Eladó
38-as cipőre felszerelt, jó állapotban lévő női kereselya. Diófa-u. 33. Hatvan-utcai kert. B.

KÜLÖNFÉLE

Eladó
ebédlőbútor, gyermeknek asztal, tonett szék, kanapé, karácsonyfaláb. — Poroszlai-út 14. 596

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén
Igazgató: Somogyi Gábor

APRÓ HIRDETTÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szőlő 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szőlő 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szőlő 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szőlő 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

LEVELEZÉS

„Diszkrét E.”
jelligere levele van. Küldjön érte.

Betöltendő állás NŐKNEK

Jó bizonyítvánnyal bejáróasszony azonnal jelentkezhetik Irinyi-utca 7. sz. alatt. Ny.

Betöltendő állás FÉRFIAKNAK

Erős
fiút, 14—15 éves csomagbördásra azonnalra felvesszünk. — Konzum, Iparkamara. 1152

Fémipari
szakiskolát végzett fiatal embert műszaki vállalat-hoz azonnali belépésre keresek. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével a kiadóba kérek. 1160

Kifutó
azonnalra felvétetik fűszerüzletbe. Szent Anna-utca 55. Ny.

Ügynököket
magas jutalékkal alkalmazunk. Cím a kiadóban.

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Süfőrnök
ajánlkozik szerény igényű fiatalember. Esetleg garázsba is. Cím: Eötvös utca 21. sz. balra második ajtó. K.

BUTOROZOTT SZOBA

Kiadó
utcai bútorozott szoba teljes ellátással, vagy anélkül Kollégium közelében. Hajó-u. 4. 985

Bútorozott
szoba fürdőszobával kiadó. Püspöki palota I. 38. 1149

Bútorozott
különbejárátú udvari szoba olcsón kiadó. Nap-utca 10. 1146

Különbejárátú
bútorozott szoba kiadó fiatal párnak is. Rothermere 21. 1150

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Kossuth 67. alatt
udvari 2 szoba, konyha február 1-re kiadó. Csendes udvar. 1147

Kétszobás,
napfényes, száraz lakás kiadó egyetemhez ötpennyire. Poroszlai-út 71. 1129

Két szoba
rendelőnek, irodának, — vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó-u. 10. az emeleten. Értekezni az udvari lakásban. 1769

ÉLELMISZER ITAL

Bor 26 fillér
termelőnél, míg a készlet tart, 30—40 literrel. Cím a kiadóban. 1157

Jó
Kövídinka bor 25 literrel eladó. Bocskay-teri városi bérház, V. épület, I. em. 4. ajtó.

AJANLAT

Családi ház ellenében
idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. — Címét „Tiszviselőcsalád” jelígre a kiadóba kérek.

Használt
bútorok, zongora, varrógép, páncélkassza, írógép, irodaberendezés, vegyes bútorok, asztali spór eladók. Andráskö, Csapó tizenhat. 1907

Ha itt közli hirdetését, Megveheti a sertését!

Ha hizlaltál pár malacot, Lapunk utján eladhatod!

A Debreczeni Ujság—Hajduföld apróhirdetése biztas eredményt hoz!

KERESLET

Gyermekágyat,
jókarban lévő, megvételre keresek. — Címét Eötvös-utca 21. sz. (balra második ajtó) kérem leadni. K.

Esztergapadot
2500 mm. csüestávolságban megvételre keres székellyhídas Sebastyén Lajos építész, Fűrdő-u. 2. sz. 1151

HANGSZER

Rádió
3+1 lámpás Standard olcsón eladó. Kalotaszeg-utca 8.

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Lakást
keresek 5—6 szobásal, összkomfortost, lehetőleg a nagyerdőn, augusztusra. Ajánlatokat Sztello Zoltán egyetemi tanár, Miskolc, Mindszent-utca 22. 1128

Lakbékéltetéssel
családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő” jelígre kiadóba kérek. 319

ELADÓ ÁLLATOK

Eladó
négy darab prima fiatal hizott sertés. Vargakeri-utca 11. szám alatt. 1021

Kanári
nemesfajú, szép énekesek kaphatók Kassa-úti városi bérház, 29. szám, 36. ajtó. 924

2 drb.
kővér sertés eladó. Montiezedes-u. 16. 1148

Eladó
kilencetes mangalica, szökeszörű malacok. — Vargakert, Legányi-u. 35. 1144

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Kocsik
minden alakban, szántalpak rendelésre Riesz Henrik kocsigyár, Debrecen. 1078